

Autoinforme per a l'acreditació

Grau de Comunicació
Grau d'Informació i Documentació
Màster universitari de Gestió estratègica de la informació i el coneixement
en les organitzacions

Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació
27 d'abril de 2016

Universitat Oberta
de Catalunya

www.uoc.edu

Índex

0. Dades identificadores.....	3
1. Presentació del centre.....	4
2. Elaboració de l'autoinforme	6
3. Valoració de l'assoliment dels estàndards transversals d'acreditació	8
Estàndard 2: Pertinència de la informació pública.....	8
Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat de la titulació	11
Estàndard 4: Adequació del professorat al programa formatiu.....	16
Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge.....	22
4. Valoració de l'assoliment dels estàndards d'acreditació per titulació	27
Grau de Comunicació	29
Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu.....	29
Estàndard 6: Qualitat dels resultats dels programes formatius.....	31
Grau d'Informació i Documentació	36
Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu.....	36
Estàndard 6: Qualitat dels resultats dels programes formatius.....	38
Màster universitari de Gestió estratègica de la informació i el coneixement en les organitzacions	42
Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu.....	42
Estàndard 6: Qualitat dels resultats dels programes formatius.....	43
5. Valoració final i propostes de millora	49

0. Dades identificadores

Universitat	Universitat Oberta de Catalunya
Nom del centre	Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació (Universitat Oberta de Catalunya)
Dades de contacte	Dr. Jordi Sánchez Navarro Director dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació Av. Tibidabo, 39-45, 08035 Barcelona jsancheznav@uoc.edu
Comitè d'Avaluació Intern	Dr. Jordi Sánchez-Navarro (director dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació) Dra. Amalia Creus (directora del grau de Comunicació i subdirectora de docència dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació) Dr. Alexandre López-Borrull (director del grau d'Informació i Documentació) Dr. Agustí Canals (director del màster universitari de Gestió estratègica de la informació i el coneixement en les organitzacions) Sra. Montserrat Atienza (mànager de programa dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació) Dra. Candela Ollé (professora dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació) Sr. Antonio Juan Bestard (estudiant del grau d'Informació i Documentació) Sr. Isidre Monreal (graduat del grau de Comunicació) Sr. Llorenç Arguimbau Vivó (professor col·laborador del màster universitari de Gestió estratègica de la informació i el coneixement en les organitzacions) Sra. Carme Fenoll (representant del sector professional) Sra. Maria Taulats i Pahissa (directora de l'Àrea de Planificació i Qualitat de la Universitat Oberta de Catalunya)

Titulacions impartides al centre				
Denominació	Codi RUCT	Crèdits ECTS	Curs d'implantació	Direcció del programa
Grau en Comunicació	2500596	240	2009-10	Dra. Amalia Creus
Grau d'Informació i Documentació	2500598	240	2009-10	Dr. Alexandre López-Borrull
Màster universitari de Gestió estratègica de la informació i el coneixement en les organitzacions (GEICO)	4313857	60	2013-14	Dr. Agustí Canals

1. Presentació del centre

a) El centre i l'EEES

La Universitat Oberta de Catalunya (UOC) va començar l'adaptació dels seus programes a l'espai europeu d'ensenyament superior (EEES) el curs 2008-2009 amb tres graus. Prèviament, havia participat en l'experiència pilot de la Direcció General d'Universitats, amb dos graus —Estudis Jurídics i Fonaments de Psicologia— i tres programes oficials de postgrau —Societat de la informació i el coneixement, Educació i TIC i Programari lliure.

El desplegament de l'oferta nova ha estat el següent:

	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
Grau	3	13	15	15	15	15	16	20
Màster universitari	4	5	11	14	18	27	29	34
Doctorat	1	1	1	2	2	3	3	3

Dins d'aquest procés, la UOC ha participat en totes les convocatòries de les agències d'avaluació de la qualitat pel que fa a la implantació de mecanismes de garantia interna de la qualitat. Així, doncs, té l'avaluació positiva del sistema de garantia interna de qualitat per a tots els seus estudis, a partir del 2009. A més, la UOC participa en un total de vuit programes interuniversitaris coordinats per altres universitats (un grau i set màsters).

b) El perfil d'estudiant a la UOC

La missió de la UOC és proporcionar a les persones un aprenentatge durador i oportunitats educatives. L'objectiu és ajudar les persones a cobrir les seves necessitats d'aprenentatge i proporcionar-los un accés complet al coneixement, més enllà de la planificació habitual i de les restriccions d'espai.

La Universitat té, doncs, un perfil d'estudiant propi i diferenciat del conjunt del sistema universitari català. Cal tenir en compte que entre el 90% i el 95% dels estudiants treballa, gairebé el 60% ja té experiència universitària, el 70% té més de 26 anys i el 22,32% prové de la via d'accés de cicles formatius de grau superior.

c) Presentació dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació

Actualment, els Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació (ECIC) disposen de tres programes oficials. L'evolució dels estudiants en aquests programes ha estat la següent:

Titulació	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
Grau en Comunicació	671	983	1290	1.409	1.580	1.630	1.811
Grau en Informació i Documentació	168	297	370	370	386	387	394
Màster univ. GEICO	-	-	-	-	19	37	79
Total	839	1.280	1.660	1.779	1.985	2.054	2.284

d) El personal dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació

El personal investigador i docent de la UOC s'organitza per estudis. Cadascun dels estudis representa un gran àmbit de coneixement, que al seu torn també pot estar organitzat per àrees de coneixement. Pel que fa a l'organització interna dels estudis, els integren el professorat i també el personal de gestió.

Els Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació estan integrats per 26 professors propis i, com la resta d'estudis de la UOC, tenen les figures següents:

1. Direcció dels Estudis, orientada a la direcció i el desenvolupament de l'àmbit de coneixement i del professorat propi.
2. Subdirecció de docència dels Estudis, orientada a la transversalitat de la qualitat i la innovació docent dins dels diferents programes dels estudis.
3. Direccions de programes, que tenen com a objectiu satisfer les necessitats dels estudiants de cada programa i vetllar per la qualitat dels programes que s'imparteixen.
4. Professor responsable d'assignatura (PRA), que és qui desenvolupa la docència, la recerca i la difusió social del coneixement en el seu camp d'especialització.

Els estudis disposen, també, per a completar l'equip docent, de professors col·laboradors i tutors, que fan les tasques de guia, orientació i acompanyament de l'estudiant. També col·laboren amb els professors responsables d'assignatura pel que fa al desenvolupament de la docència. Actualment, els Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació tenen un total de 156 professors col·laboradors i 21 tutors en actiu en les titulacions oficials.

Completen els Estudis el personal de gestió, que està integrat per una tècnica de Suport a la Direcció dels Estudis, una màner de programa i un total de quatre tècnics de Gestió Acadèmica, que tenen com a objectiu donar suport, des de les funcions respectives, a totes les tasques de docència, recerca i difusió que es duen a terme en el si dels Estudis, alhora que interaccionen amb les àrees i els serveis de gestió que, d'una manera centralitzada, hi ha en aquesta universitat.

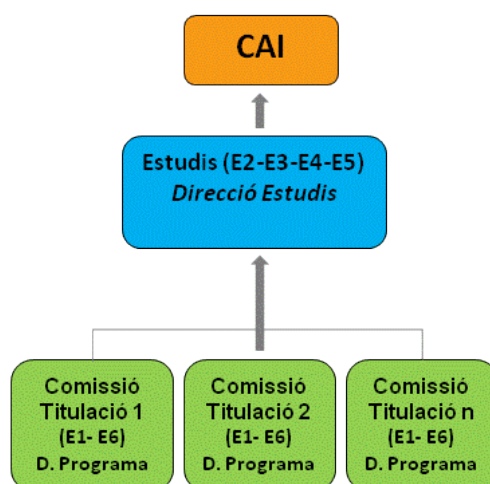
Més informació dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació a:

http://www.uoc.edu/portal/ca/estudis_arees/ciencias_informacio_comunicacio/index.html

2. Elaboració de l'autoinforme

El Consell de Direcció va nomenar el Comitè d'Avaluació Intern (CAI), integrat pels membres següents: el director dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació, Dr. Jordi Sánchez-Navarro; la directora del grau de Comunicació i subdirectora de docència dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació, Dra. Amalia Creus; el director del grau d'Informació i Documentació, Dr. Alexandre López-Borrull; el director del màster universitari de Gestió estratègica de la informació i el coneixement en les organitzacions, Dr. Agustí Canals; la màner de programa dels Estudis, Sra. Montserrat Atienza; la Dra. Candela Ollé, professora dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació; el Sr. Antonio Juan Bestard, estudiant del grau d'Informació i Documentació; el Sr. Isidre Monreal, graduat del Grau de Comunicació; el Sr. Llorenç Arguimbau Vivó, professor col·laborador del màster universitari de Gestió estratègica de la informació i el coneixement en les organitzacions; la Sra. Carme Fenoll, representant del sector professional, i la directora de l'Àrea de Planificació i Qualitat de la UOC, Sra. Maria Taulats.

Per a facilitar la màxima participació tant dels responsables acadèmics i responsables de gestió com del conjunt de la comunitat universitària, l'informe s'ha basat en el treball previ de les comissions de titulació i de la direcció dels Estudis:

Imatge 1. Esquema de treball del CAI

Els documents de referència per a l'elaboració de l'autoinforme han estat la [Guia per a l'acreditació de les titulacions oficials de grau i màster](#) (novembre del 2014) de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU) i el document de la UOC *Procés d'acreditació – Guia per a l'autoavaluació* (abril del 2015).

En el procés d'elaboració de l'autoinforme podem identificar les cinc fases següents:

1. Recollida d'informació: els mànagers de programa, els tècnics de Gestió Acadèmica i els responsables dels diferents processos implicats en el procés d'avaluació van aportar les dades i les evidències necessàries per a poder fer l'autoavaluació dels diferents estàndards. Les principals fonts d'informació del procés d'avaluació han estat les següents:
 - Els informes anuals de seguiment de les titulacions,
 - els informes anuals de seguiment d'universitat,
 - els indicadors dels magatzems de dades (*data warehouse*)
 - i els Informes de les enquestes de satisfacció dels diferents grups d'interès.
2. Elaboració de l'autoinforme: la redacció dels estàndards 1 i 6 de cada titulació va ser responsabilitat de les diferents comissions de titulació de cada programa. Les comissions van

redactar els estàndards a partir d'un procés de reflexió i valoració global dels resultats de la titulació i dels mecanismes que permeten la millora contínua del procés docent. Posteriorment, la redacció va ser ampliada i validada en reunions plenàries presencials dels equips professionals implicats en cadascuna de les titulacions. Els documents resultants es van compartir en cada cas amb un representant del col·lectiu de docents col·laboradors i del col·lectiu d'estudiants de cada titulació, es van tenir en compte els seus comentaris i es van fer les modificacions oportunes. De la mateixa manera, es va compartir amb l'equip professional dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació en una reunió plenària de tot el col·lectiu del professorat propi i del personal de gestió dels Estudis.

L'elaboració dels estàndards transversals 2, 3, 4 i 5 va ser un treball coordinat entre la direcció dels Estudis i l'Àrea de Planificació i Qualitat.

3. Aprovació provisional: el CAI, reunit el 27 d'abril de 2016, va aprovar el contingut dels diferents estàndards, les evidències que s'havien aportat i el pla de millores que s'havia proposat.
4. Exposició pública: un cop elaborat l'autoinforme, es va obrir el període d'exposició pública. L'informe va estar disponible per mitjà del web de la Universitat o Campus de la Universitat del 20 al 25 de maig de 2016. Se'n va informar per correu electrònic tots els grups d'interès de la Universitat relacionats amb les titulacions avaluades per a fomentar-ne la lectura i les aportacions amb relació al contingut.
5. Aprovació definitiva: el Consell de Direcció (CD) aprovà l'autoinforme en la sessió del xx de xxxx de 2016, un cop validades les aportacions de l'exposició pública pel CAI.
6. L'autoinforme va ser tramès finalment a l'AQU Catalunya en data XX de XX de 2016.

3. Valoració de l'assoliment dels estàndards transversals d'acreditació

Estàndard 2: Pertinència de la informació pública

2.1. La institució publica informació veraç, completa i actualitzada sobre les característiques de la titulació, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits.

La UOC i els Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació disposen de diferents mecanismes per a garantir l'accés a una informació veraç, completa i actualitzada sobre les diferents titulacions que imparteix, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits en cada cas.

Concretament disposen dels mecanismes següents:

Portal UOC: el [portal UOC](#) és el principal canal d'informació pública de què disposa la Universitat. Hi aglutina diferents espais de comunicació, com ara el portal de la transparència o els webs de cadascun dels estudis i de cada titulació, entre altres. El portal UOC també és la porta d'entrada al Campus Virtual de la UOC.

Portal de transparència: el 2 de juliol de 2015 la UOC va posar en marxa el [portal de transparència](#) per donar compliment a la Llei estatal 19/2013 i a la catalana 19/2014, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. Aquest portal té com a objectius facilitar la informació relativa a l'activitat docent, investigadora i de gestió que es duu a terme a la Universitat i els seus resultats, i fomentar la transparència com un valor necessari. El portal de transparència, que agrupa informació, dades i indicadors de la UOC que hi ha publicats als diferents espais web, és un punt de partida en la presentació estructurada de la informació pública de la UOC i anirà evolucionant amb la incorporació de nous espais i continguts.

Espai web per a les titulacions ECIC: la informació pública de cada titulació impartida pels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació (grau de Comunicació, grau d'Informació i Documentació i màster universitari de Gestió estratègica de la informació i el coneixement en les organitzacions) conté una estructura ordenada en què es mostra la informació relativa a la titulació. El pla d'estudis és l'eix central de la informació de la titulació. La informació relativa al pla d'estudis mostra el conjunt d'assignatures que formen la titulació i el pla docent de l'assignatura del darrer semestre amb docència. La informació de l'assignatura estàndard conté els elements següents: una descripció breu dels objectius de l'assignatura, l'encaix de l'assignatura en el conjunt del pla d'estudis, els camps professionals en què es projecta, els coneixements necessaris previs a la formalització de la matrícula, els objectius i competències, i els resultats d'aprenentatge. Segons les característiques de les assignatures, es fa èmfasi en un apartat o un altre. Aquesta informació es revisa i actualitza regularment abans del començament de cada semestre. Des de les direccions de programa es valida la informació publicada i s'hi fan les modificacions pertinents.

En el cas concret del grau de Comunicació i del grau d'Informació i Documentació, podem trobar una presentació en vídeo del programa en la qual s'expliquen de manera resumida els objectius i els reptes de cada titulació, i també les sortides professionals en les quals es projecten els objectius i les competències que s'han assolit en els graus. A més, la informació pública de cada grau inclou un breu currículum dels professors de la titulació.

Campus Virtual de la UOC: tots els estudiants que es matriculen o que manifesten interès activament per matricular-se d'alguna de les titulacions que ofereixen els Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació, poden demanar accés al Campus Virtual. El Campus Virtual de la UOC és el punt de trobada de tots els estudiants. Dins del Campus Virtual, l'espai de referència pel que fa la informació sobre els procediments implicats en el desenvolupament de la trajectòria acadèmica dels estudiants és la Secretaria Virtual. La Secretaria ofereix informació detallada i personalitzada d'aspectes com ara el progrés acadèmic de l'estudiant, la gestió de la matrícula, els processos d'avaluació, els plans d'estudis, els materials o l'expedient acadèmic, entre altres. El reconeixement de crèdits per l'avaluació d'estudis previs i el reconeixement acadèmic de l'experiència professional és un procés també clau per al perfil d'estudiant de la UOC, atès que una gran majoria d'estudiants té estudis previs o experiència professional. A la Secretaria, l'estudiant pot consultar el procediment que ha de seguir per a sol·licitar aquest reconeixement.

Canal UOC de YouTube: es demostra l'interès d'aquest canal com a font d'informació en el nombre de visites d'alguns dels vídeos: en són un exemple «Com s'estudia a la UOC» (més de 43.226 visualitzacions),

«Els professors col·laboradors en el marc del model pedagògic de la UOC» (més de 3.695 visualitzacions), «L'avaluació a la UOC» (més de 6.106 visualitzacions) o «Calcular el preu de la matrícula» (més de 5.184 visualitzacions). Molts d'aquests vídeos es generen des del Serveis d'Accompanyament a l'Estudiant quan es detecta la necessitat d'una acció comunicativa més precisa sobre un tema en concret. En el canal UOC de YouTube, també destaca la informació que hi apareix relativa a l'activitat dels estudis, la qual és interessant no tan sols per als futurs estudiants, sinó també per a tota la comunitat educativa, professional i investigadora.

Pel que fa a la informació relativa a la qualitat de les titulacions, a l'espai *Qualitat* de l'apartat *La Universitat* es mostren una sèrie d'indicadors, com, per exemple, els resultats acadèmics i la satisfacció de les titulacions que s'ofereixen. Els resultats que es mostren responen als indicadors compromesos en el contracte programa i en la memòria de verificació de cada titulació.

A partir dels resultats de l'enquesta d'incorporació es poden identificar els aspectes que cal millorar en la informació pública institucional i dissenyar accions de millora, principalment pel que fa al procés d'informació i matriculació. En aquest sentit, més del 79% dels estudiants del primer i segon semestre del curs 2014-2015 està molt satisfet o satisfet amb els mecanismes d'informació de la UOC, i més del 78% valora la informació del web com a suficient i adequada. Les valoracions en relació amb la informació pública s'han incrementat notablement en aquest darrer curs.

2.2. La institució garanteix un fàcil accés a la informació rellevant de la titulació a tots els grups d'interès, que inclou els resultats del seguiment i, si escau, de l'acreditació de la titulació.

El portal de la Universitat, amb l'objecte de donar resposta a les necessitats d'informació de cada grup d'interès, permet seleccionar el perfil d'usuari: [estudiant](#), [alumni](#), [investigador](#), [empresa](#) i [mitjà de comunicació](#).

La Universitat disposa d'un portal de qualitat, organitzat en quatre apartats: *Política de qualitat*, *Qualitat de les titulacions*, *Indicadors de rendiment i satisfacció* i *Personal acadèmic*. En l'espai *Qualitat de les titulacions* es poden consultar els documents vinculats al [cicle de vida de cada titulació](#): informació del Registre d'Universitats, Centres i Títols (RUCT), la memòria verificada, els informes de seguiment, les modificacions que s'han aprovat, el resultat del procés d'acreditació i els informes que han emès les agències de qualitat en cadascun dels processos. Els informes de seguiment publicats inclouen els resultats acadèmics i de satisfacció tant de la titulació com de les assignatures que formen el pla d'estudis.

Pel que fa a l'apartat [Indicadors de rendiment i satisfacció](#), es pot accedir a la informació relativa als resultats acadèmics, els resultats de satisfacció i la inserció laboral.

A l'apartat [Resultats acadèmics](#) es mostren els indicadors docents que permeten fer el seguiment i l'anàlisi de les titulacions d'una manera agregada (evolució de les taxes de rendiment, èxit, graduació, abandonament i nombre de graduats). També es pot consultar, a partir d'un document accessible en aquest espai, la informació de cada grau i màster des de la seva implantació.

A l'apartat [Resultats de satisfacció](#), es mostren els resultats agregats de les diferents enquestes del [cicle de vida acadèmica dels estudiants](#). La informació de cada titulació és possible consultar-la a partir d'un document accessible des d'aquest apartat, en què es pot veure l'[evolució dels resultats en els darrers tres anys](#). El model de qüestionari que ha respost l'estudiant també és disponible des de l'apartat *Resultats de satisfacció*: [accés i incorporació](#); període docent: [assignatures](#) i [final de curs](#), i [graduació](#).

A l'apartat [Inserció laboral](#), es mostra informació d'interès per als estudiants i els ocupadors, en concret informació relativa a la població enquestada, l'ocupació i la valoració de la formació en les àrees disciplinàries corresponents a les titulacions de la UOC: humanitats, ciències socials, i enginyeria i arquitectura.

Tanmateix, els estudis fan la difusió dels indicadors per mitjà de les comissions d'estudis, i els estudiants poden ampliar la informació relativa a la seva titulació i, en concret, a les assignatures que han cursat.

A més, de la informació exhaustiva disponible en els apartats que s'han descrit, els Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació han desenvolupat canals específics i complementaris per informar i comunicar les seves activitats als diferents grups d'interès.

En primer lloc, cal destacar que en el web dels Estudis s'ofereix informació organitzada i actualitzada sobre la missió dels Estudis, l'equip, l'oferta formativa, les activitats de recerca i de difusió del coneixement i d'altres notícies, i dades d'agenda d'activitats rellevants per als diferents grups d'interès.

A més, ofereix enllaços als canals específics i complementaris, que tenen els seus propis espais web. D'aquests canals, en destacarem quatre:

Revista COMeIN – <http://comein.uoc.edu/>

COMeIN és la revista divulgativa dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació. Com el seu nom indica, és una invitació a entrar-hi i a conèixer aquests estudis per mitjà dels articles dels seus professors, per tal de descobrir què pensen sobre un ampli ventall temàtic que té com a eix la comunicació i la informació. La revista *COMeIN* publica novetats cada setmana i actualment té més de 5.600 visites mensuals.

DocuBlog – <http://informaciocumentacio.blogs.uoc.edu/>

DocuBlog és el blog del programa d'Informació i Documentació dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació. S'adreça tant a estudiants com a docents i professionals del sector, i permet estar al dia de les activitats i novetats relacionades amb aquest àmbit.

Grup d'Alumni ECIC – <http://alumniinfocom.ning.com/>

El grup d'Alumni ECIC és format per estudiants, graduats, tutors, professors col·laboradors i professors, tots amb un fort sentit de pertinença al col·lectiu i amb una gran empena a l'hora de tirar endavant iniciatives que els són afins. Aquest grup organitza sessions presencials i en línia sobre diferents temàtiques a partir de les propostes de tota la comunitat.

Twitter @UOCinfocom – <https://twitter.com/UOCinfocom>

En el perfil de Twitter dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació (@UOCinfocom) es poden seguir les novetats relatives a tot el que passa a la comunitat dels Estudis, tant en l'àmbit professional i acadèmic com pel que fa a esdeveniments socials i festius. Actualment té més de 1.500 seguidors.

Addicionalment, els grups d'interès tenen a la seva disposició espais web puntuals associats a les diferents accions promogudes pels Estudis, entre els quals es podria destacar l'espai web del esdeveniment [Barcelona PR Meeting](#), un congrés anual organitzat pels Estudis que ha esdevingut un referent en el camp de l'estudi de les relacions públiques.

2.3. La institució publica el SGIQ en què s'emmarca la titulació.

La Universitat publica i difon la seva política de qualitat en el portal, des de l'espai [Qualitat](#). El *Manual del sistema de garantia interna de qualitat* (MSGIQ), aprovat el 17 de juny de 2009 pel Consell de Govern de la Universitat, està editat i publicat en idioma català, castellà i anglès i se'n fa la difusió corresponent, tant per mitjà del portal web, com mitjançant l'espai de comunicació interna IntraUOC de la Universitat.

En l'espai *Qualitat* del portal de la UOC, la Universitat posa a disposició dels diferents grups d'interès els informes d'avaluació externa de la Universitat en els diversos processos de seguiment i avaluació que s'han portat a terme. Per a facilitar la localització dels diferents documents, la informació és organitzada en dos àmbits: l'institucional i el de les titulacions. Tot i que la informació que la Universitat publica és veraç, i es fa un esforç perquè sigui completa i actualitzada, està en una millora constant per a adequar-se a les necessitats de tots els grups d'interès.

Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat de la titulació

La Universitat Oberta de Catalunya, d'acord amb el compromís per la qualitat, disposa del [Manual del sistema de garantia interna de qualitat](#), que va ser aprovat pel Consell de Govern el 17 de juny de 2009 i certificat satisfactòriament per la Comissió Específica per a l'Avaluació de la Qualitat dels Centres i Activitats Universitàries d'AQU Catalunya l'1 d'octubre de 2009.

Anualment la UOC estableix els seus objectius d'acord amb el pla estratègic de la Universitat. Aquests objectius, que tenen la traducció en el pressupost i en totes les accions de la Universitat, cada any es traslladen a l'àmbit dels estudis, que estableixen els seus propis objectius alineats amb els de la Universitat.

D'aquests objectius, que determinen les prioritats de l'activitat del centre, els que s'orienten a la docència tenen en compte i recullen les accions prioritàries de l'informe de seguiment de centre. A tall d'exemple, indicarem que els darrers cursos (2013-2014 i 2014-2015), els objectius d'estudis alineats amb els de la Universitat han focalitzat esforços en desenvolupar accions concretes al voltant de grans reptes, com ara assegurar en tots els aspectes la qualitat del retorn (*feedback*) rebut pels estudiants o la proposta concreta de mesures per a reduir l'abandonament dels estudiants.

Així mateix, cada programa formatiu identifica quines accions durà a terme com a concreció dels seus objectius, que, al seu torn, estan en consonància amb allò que s'ha establert com a propostes de millora en l'informe de seguiment de titulació. El seguiment acurat d'aquestes accions es fa periòdicament amb els mecanismes propis dels Estudis, com les reunions periòdiques dels equips vinculats a cada grau i la reunió plenària de tot el personal docent i de gestió, la periodicitat mínima de les quals és mensual. Un altre instrument que incideix d'una manera molt directa en la qualitat docent dels programes és la tancada semestral, en la qual participa tot el professorat i tot el personal de gestió dels Estudis. En aquesta jornada es tracta de temes estretament relacionats amb la qualitat de l'acció docent: objectius dels programes, innovació docent, compartició de bones pràctiques entre assignatures, mecanismes d'avaluació, etc.

Per acabar, la direcció dels Estudis estableix amb cada professor quins seran els seus objectius personals (pla d'objectius personals) que desenvolupen i concreten els altres nivells. Els objectius personals del professorat inclouen totes les dimensions de l'activitat professional a la Universitat: docència, recerca i transferència i divulgació del coneixement. La direcció dels Estudis mira de garantir que el desenvolupament del professorat mantingui l'equilibri en totes aquestes dimensions i que estigui en sintonia amb els objectius generals dels Estudis. A més, aquest treball per objectius inclou els plans de millora sorgits dels informes de centre i de les titulacions, per tal d'assegurar que les accions es duren a terme per mitjà de les tasques ordinàries dels directors de programes i dels professors, i que se n'avaluarà el grau d'assoliment.

3.1. El SGIQ implantat ha facilitat el procés de disseny i l'aprovació de les titulacions.

En el procés *Disseny del programa* (P4_D2_QPr_disseny_v.1) del MSGIQ es mostren les accions que cal portar a terme i els responsables d'executar-les per a garantir el disseny i l'aprovació de les noves titulacions a la UOC. La Comissió de Titulació, responsable del disseny de la nova titulació, disposa de la *Guia per a l'elaboració de programes formatius oficials*, en què es descriu amb detall el procediment que cal seguir i en què figuren els criteris que cal tenir en compte en el disseny del programa, i també orientacions i exemples per a cadascun dels apartats. També es proporcionen les *plantilles de les memòries* per a facilitar al màxim la feina de la Comissió.

Durant tot el procés, la Comissió de Titulació té el suport de la mànager de programa i un equip multidisciplinari que assessora sobre l'adequació del contingut en cada apartat i vetlla perquè el desplegament de la nova titulació es pugui portar a terme amb qualitat. A més, cada programa ha tingut el suport de diferents comissions d'experts o de consells assessors (que inclouen representats de l'Administració pública, de l'àmbit universitari, dels sectors professionals, etc.) en el moment del disseny inicial, de tal manera que els diferents grups d'interès van poder manifestar la seva opinió sobre els programes.

Tal com es descriu en el procés *Disseny del programa* (P4_D2_QPr_disseny_v.1), el Consell de Govern aprova la memòria abans de començar el tràmit per a verificar-la.

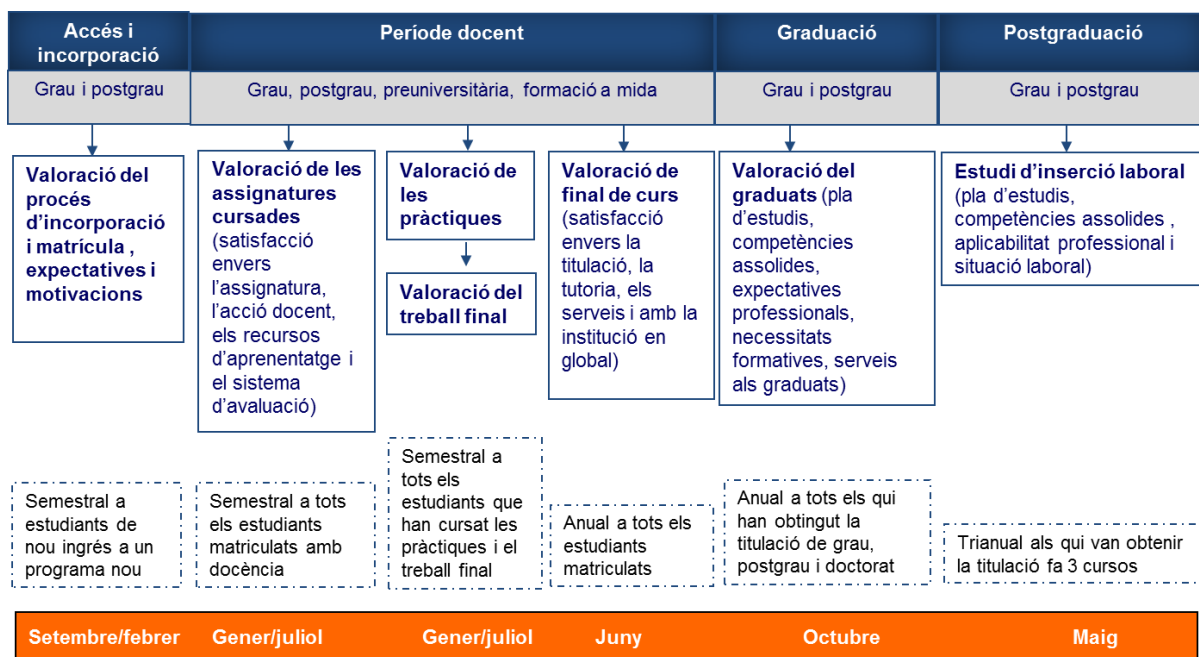
El Comitè d'Autoavaluació valora com ha adequat el procés i el suport que s'ha rebut en el disseny i l'aprovació de les noves titulacions.

3.2. El SGIQ implantat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient de les titulacions, en especial els resultats d'aprenentatge i la satisfacció dels grups d'interès.

Les direccions de programa i els professors responsables d'assignatura poden saber el rendiment de la titulació i de les assignatures al final del semestre per mitjà del DAU (magatzem de dades o *datawarehouse*), una aplicació web en què es recullen de manera centralitzada totes les dades relacionades amb els resultats acadèmics i de satisfacció. Les dades es poden comparar amb els semestres anteriors i es pot veure l'evolució dels resultats amb diferents taules i gràfics. Les dades es presenten agregades per programa, per assignatures i per aules. El procés *Anàlisi i utilització dels resultats de l'aprenentatge* (P26_D6_RES_aprenentatg_v.1) del MSGIQ mostra les accions que cal dur a terme.

A més, per mitjà del registre d'avaluació contínua (RAC), el professorat i el personal de gestió vinculat a l'activitat docent poden consultar els resultats dels estudiants en les proves d'avaluació contínua i veure l'evolució d'una assignatura durant el període docent. Aquesta informació permet fer accions durant el semestre per a reforçar i millorar el rendiment dels estudiants.

D'altra banda, la Universitat disposa de mecanismes, eines i personal que tenen la missió de recollir la satisfacció dels diferents grups d'interès, tal com recull el MSGIQ en el procés *Anàlisi i utilització dels resultats de satisfacció* (P28_D6_RES_satisfac_v.1). Des del curs 2011-2012 s'ha completat el recull de la satisfacció del cicle de la vida acadèmica de l'estudiant, tant per a les titulacions de grau com per a les de màster.

S'elaboren diferents informes per a cadascuna de les enquestes i es posen a disposició dels responsables acadèmics (direcció de programa i professors responsables d'assignatura) per a facilitar la presa de decisions per a la millora de la qualitat de les assignatures i de les titulacions. El valor d'aquests informes de satisfacció és que permeten detectar possibles mancances o espais per a la millora dels diferents elements vinculats amb l'acció docent de les assignatures (recursos d'aprenentatge, consultoria, sistema d'avaluació...).

Des del curs 2013-2014 s'ha començat la recollida sistemàtica de la satisfacció de l'equip docent: tutors, professors col·laboradors, professorat responsable d'assignatura i direccions de programa. En aquestes enquestes es demana que valorin el funcionament de la docència, el suport que han rebut i els mecanismes de coordinació amb la resta de l'equip docent.

3.3. El SGIQ implantat facilita el procés de seguiment i, si escau, el procés de modificació de les titulacions, i garanteix la millora contínua de la seva qualitat a partir de l'anàlisi de dades objectives.

Des del curs 2009-2010 les comissions de titulació duen a terme un procés de revisió i millora que queda recollit a l'informe de seguiment per a totes les titulacions oficials de la UOC que s'oferien d'acord amb el procés de *Desplegament del programa, revisió i millora* (P5_D2_QPr_rev-mill_v.1) del MSGIQ. Es disposa de documents per a l'elaboració de l'informe de seguiment de titulació i l'informe de seguiment de centre que donen orientacions sobre els diferents apartats. Les comissions disposen de totes les dades del darrer curs i dels anteriors, cosa que permet veure l'evolució de la titulació en els diferents indicadors. En l'informe també hi ha el rendiment i la satisfacció de totes les assignatures del programa. En el seguiment de les titulacions es prenen en consideració les recomanacions fetes per les comissions específiques d'avaluació (CEA) de l'AQU amb relació als processos de verificació, seguiment i acreditació.

L'AQU ha valorat molt positivament els informes de seguiment com a eina de seguiment i millora de les titulacions, i també els canvis que s'han introduït en les diferents edicions.

Les comissions de titulació valoren positivament el procés de revisió i millora de les titulacions, que es concreta en els informes de seguiment de les titulacions (IST). Valoren que és l'oportunitat per a analitzar de manera global el funcionament d'una titulació i identificar els aspectes que hi cal millorar i les modificacions necessàries que hi cal introduir per a mantenir el nivell de qualitat desitjat. Dels IST se'n derivarà un pla de millores que s'eleva als responsables dels processos i dels canvis en la titulació, que es gestionaran d'acord amb el document [Processos per a la comunicació i/o avaluació de les modificacions introduïdes en els títols universitaris de grau i de màster – AQU](#).

També és en el moment del seguiment quan es proposen canvis en la titulació per mitjà de les accions de millora; quan els canvis tenen caràcter substancial, se sol·licita la modificació d'acord amb el calendari i els criteris establerts per les agències avaluadores.

Recentment, la Universitat ha creat i ha implantat una figura de subdirecció de docència dels Estudis. La subdirecció té cura d'assegurar la transversalitat dins dels diferents programes dels estudis de les accions docents i assegurar la vinculació de tot el professorat dels estudis amb els aspectes més operatius relacionats amb la qualitat i la innovació docent determinats de manera global a la Universitat.

D'altra banda, per a vetllar per la millora contínua de l'acció docent, a més d'aquesta subdirecció de docència els estudis tenen un responsable de millora i innovació docent que, en coordinació amb l'eLearn Center i les direccions de programa, vetlla per les bones pràctiques, la seva generalització, la incorporació de noves eines i pràctiques docents, etc. Mensualment, a la reunió dels Estudis es reserva un espai per a la presentació de novetats en la pràctica docent.

Dins de les Jornades de Docents Col·laboradors que organitza bianualment la UOC, els Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació fan la trobada plenària dels seus docents col·laboradors, un espai de treball fonamental en el qual el claustre extens dels Estudis fa un intercanvi de bones pràctiques i debat sobre la metodologia docent. També es reflexiona sobre els mecanismes d'avaluació i es porten a terme tallers dirigits a presentar eines o pràctiques per a la docència. Els resultats d'aquestes jornades està estretament relacionat amb la qualitat de l'acció docent, els objectius de les titulacions i la innovació docent.

A més, l'equip dels Estudis treballa constantment en el seguiment de les titulacions i vetlla pel manteniment de la qualitat, tant internament en els Estudis, com en col·laboració amb altres espais i grups de la Universitat. En la dimensió interna, tal com s'ha fet constar en els respectius informes de seguiment de les titulacions oficials dels Estudis, es valora molt positivament la tasca realitzada pels diferents grups de treball que s'han definit en el marc de cada programa. Aspectes com el retorn, l'abandonament, les pràctiques, els treballs finals de grau (TFG) o els recursos d'aprenentatge són claus per a la millora de la qualitat de les nostres titulacions i han centrat l'atenció d'aquests grups de treball creats *ad hoc* a instància de la direcció dels Estudis. Alguns dels aspectes que s'han treballat durant els darrers cursos tindran continuïtat en cursos vinents (com ara el retorn i els recursos d'aprenentatge), però també s'hi afegiran altres focus d'interès (com ara la innovació de les metodologies docents).

En la dimensió de la col·laboració amb espais i grups de la Universitat externs als Estudis, hi ha en funcionament diversos grups de millora contínua, pràctica docent i innovació, com el grup d'abandonament, que treballa coordinadament amb el grup d'interès de l'eLearn Center. A més, el professorat dels Estudis s'ha implicat d'una manera molt directa en la creació i la consolidació d'algunes iniciatives focalitzades en la millora de materials, com ara el grup de reflexió sobre la utilització del vídeo com a recurs docent.

3.4. El SGIQ implantat facilita el procés d'acreditació de les titulacions i n'assegura el desenvolupament satisfactori.

La UOC ha elaborat la *Guia per a l'autoavaluació*, en què es descriu el procés d'acreditació i els criteris que cal seguir per a l'elaboració de l'informe d'autoavaluació. Aquest procés s'ha incorporat en la revisió del Manual, que està pendent d'aprovació un cop se'n completi la revisió.

Aquesta guia s'actualitza anualment, amb la incorporació de les recomanacions i els comentaris que s'han fet en la convocatòria anterior, tant els que provenen del Comitè d'Avaluació Extern (CAE) com els que provenen dels membres del Comitè d'Avaluació Intern (CAI). El desenvolupament del procés va acompanyat de reunions de treball, documents i plantilles per a facilitar el treball intern de les comissions.

3.5. El SGIQ implantat es revisa periòdicament per a analitzar-ne l'adequació i, si escau, es proposa un pla de millora per a optimitzar-lo.

Amb el procés d'acreditació es completa el cercle de disseny, desplegament, avaluació i millora de les titulacions. Amb el desplegament de tots els processos implicats es disposarà de la visió de conjunt necessària per a poder fer la revisió i l'actualització del Manual que s'està duent a terme durant el curs 2015-2016. Igualment, des del curs 2009-2010 els responsables dels diferents processos vinculats al disseny i el desplegament de les titulacions, fan revisions i millores de l'activitat de la qual són responsables, tal com es detalla a continuació:

- *Pla de tutoria del programa (P9_D3_OE_pla Tu_v.1)*: per poder millorar l'acció tutorial i donar una resposta més bona a les necessitats dels estudiants, en el curs 2013-2014 es van fer quatre reunions de grup (*focus group*) i entrevistes personalitzades a tutors, graduats, estudiants en actiu i estudiants que havien abandonat, i professionals de la UOC. Fruit d'aquesta anàlisi i de les propostes de millora nascudes dels mateixos tutors, del professorat i de les necessitats que posen de manifest els mateixos estudiants, s'han portat a terme les accions següents:
 - Nous estudiants: programa d'assessorament a l'aprenentatge, guia ràpida – informació clau ([vídeo](#)).
 - Desenvolupament d'una nova eina de seguiment de l'avaluació contínua per part del tutor. És més àgil que els anteriors recursos disponibles i permet detectar els estudiants amb risc d'abandonament amb eines d'anàlisi de certes dades clau, como ara la visualització de manera molt fàcil de la progressió de l'estudiant en l'avaluació contínua.
 - Revisió dels manuals i dels documents vinculats a l'avaluació i al reconeixement acadèmic i professional.
 - Formació de nous tutors i reciclatge per als tutors ja actius (vegeu l'estàndard 5.1).
- *Disseny de l'acció docent (P10_D3_OE_disseny AD_v.1)*: vegeu l'apartat 3.1.
- *Desenvolupament, seguiment, valoració i millora de l'acció docent (P11_D3_OE_rev-mill_AD_v.1)*: el procés d'inici de semestre té documentats els procediments i una descripció detallada de les accions que cal dur a terme i dels responsables assignats, per a assegurar la posada en marxa de les assignatures. Es monitora constantment tot el procés per a minimitzar les incidències i poder donar resposta en el mínim temps possible (en el conjunt de la UOC es posen en marxa més de 2.600 assignatures cada semestre). També es disposa d'un pla de les comunicacions als estudiants i als professors col·laboradors en els diferents moments del semestre. Un cop acabat el semestre s'elabora un informe d'inici de semestre i es proposen accions de millora per al semestre següent.

- *Avaluació*: el moment de l'avaluació final és una fita important de l'acció docent i cal assegurar-ne el bon funcionament (cada semestre es fan dues i tres jornades d'exàmens en vint-i-tres seus diferents). Es disposa d'un protocol molt detallat de les accions i els responsables de portar-les a terme, i de com s'han de tractar les necessitats o situacions extraordinàries que es poden produir (adaptacions, flexibilitat dels horaris...). L'informe semestral que s'elabora ajuda a fer el seguiment dels canvis que s'hi han introduït i a detectar-hi punts de millora.
- *Pràctiques externes* (P35_D3_OE_pract_ext_v.1): es disposa d'un cicle de treball (*workflow*) per a la gestió i el desenvolupament de les pràctiques que inclou els criteris per a la validació acadèmica dels nous centres de pràctiques, funcions dels tutors externs de pràctiques i orientacions per a l'avaluació de les pràctiques.
- *Sistema de reclamacions i suggeriments* (P16_D3_OE_reclamació_v.1) i *Servei d'Atenció a Consultes* (P22_D5_SERV_consultes_v.1): aquests processos disposen d'indicadors específics que permeten monitorar els serveis d'una manera setmanal, mensual, semestral o anual segons el servei i el moment del curs. També es recull el nivell de satisfacció de l'usuari del servei. Anualment s'estableixen els objectius de millora segons les necessitats que es detecten.
- *Servei de Biblioteca* (P21_D5_SERV_biblioteca_v.1) i *Gestió dels materials i recursos didàctics* (P23_D5_REC_materials_v.1): el Servei de Biblioteca i Gestió dels materials i recursos didàctics estableixen i executen anualment els objectius per a cadascun dels serveis, identifiquen els objectius que constitueixen l'objecte de millora, defineixen els indicadors que permeten quantificar els objectius i determinen els responsables per a aconseguir-los. Els serveis disposen d'indicadors específics que permeten monitorar l'activitat de manera periòdica, i també l'anàlisi i el seguiment del nivell de satisfacció dels usuaris dels serveis.

Durant el curs 2014-2015 s'han definit els processos següents d'acord amb els procediments establerts per les agències de qualitat: procés de verificació, seguiment, modificació i acreditació que s'incorporen al SGIQ. Per a la revisió i millora del SGIQ, s'ha creat un equip de treball específic que revisarà tots els processos per actualitzar-los i millorar-los d'acord amb el nou procés definit de *Revisió del sistema de garantia interna de la qualitat*. Aquesta revisió s'està fent durant el curs 2015-2016.

Estàndard 4: Adequació del professorat al programa formatiu

4.1. El professorat reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té experiència docent, investigadora i, si escau, professional suficient i valorada.

Els Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació de la UOC tenen un equip docent integrat per professionals en l'àmbit de l'ensenyament universitari, els quals, a banda de ser referents en la seva àrea de coneixement, són experts en l'ensenyament no presencial per mitjà d'internet i en l'ús docent de les tecnologies digitals, amb capacitat de treball en xarxa i compromesos amb els objectius dels Estudis. Aquest equip està integrat per dues figures docents: el professorat propi i els professors col·laboradors.

El professorat propi és el conjunt de professors amb dedicació permanent i completa a la UOC, la missió dels quals és dissenyar i implantar els itineraris formatius, i també garantir la qualitat de la acció docent i dels recursos. A més, el professor propi és el responsable de garantir que l'equip de professors col·laboradors, que són els responsables de l'atenció a l'estudiant en les aules de les assignatures, disposa de l'experiència docent, professional i investigadora requerida per a garantir l'assoliment de les competències.

Per la seva banda, el professor col·laborador de la UOC és l'expert que imparteix la docència a l'aula, coordinat, com hem dit, per un professor propi, que és el responsable final de l'assignatura. Amb l'objectiu d'assegurar que el professor col·laborador pot oferir una col·laboració de qualitat a temps parcial, es garanteix que tingui una activitat professional principal i que aquesta activitat estigui relacionada amb l'àrea de coneixement de l'assignatura.

En conjunt, l'equip docent que intervé en els programes oficials dels estudis està integrat per un total de 26 professors propis (la majoria dels quals participen en més d'un programa dels Estudis) i 156 professors col·laboradors i 21 tutors. A més de l'equip de professors dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació, en la titulació del grau d'Informació i Documentació també intervenen 15 professors d'altres estudis de la UOC, corresponents a les àrees d'Economia i Empresa; Informàtica, Multimèdia i Telecomunicació, i Llengües. D'altra banda, en el grau de Comunicació intervenen també 9 professors d'altres estudis que pertanyen a les àrees d'economia i empresa; llengües, i l'àrea transversal de capacitat digital.

En concret, per programes l'equip docent està integrat per:

	Professorat propi ECIC	Professorat propi d'altres estudis de la UOC	Professors col·laboradors ECIC	Tutors ECIC
Grau de Comunicació	17	9	93	15
Grau d'Informació i Documentació	14	15	31	5
Màster universitari GEICO	10	–	12	1

Com ja hem esmentat, l'equip de professorat propi dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació al llarg del curs 2015-2016 ha estat format per 26 professors, dels quals el 100% són doctors. D'aquests 26 professors doctors, 21 són acreditats per una agència de qualitat i 14 disposen de l'acreditació de recerca. A l'annex podem trobar el detall del professorat dels Estudis amb les dades relatives als indicadors de qualitat.

El professorat propi té una àmplia experiència en el camp de coneixement de les assignatures que formen el programa i en la selecció de professors col·laboradors que hi intervenen. En aquest sentit, el professor propi dels Estudis ha de ser i és una autoritat en la matèria i ha de formar part de les xarxes de coneixement de les diferents disciplines.

Com a indicador del grau d'expertesa del professorat dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació, esmentem que porta a terme l'activitat de recerca en quatre grups de recerca de la UOC

reconeguts per la Generalitat de Catalunya (Suport a Grups de Recerca, SGR), dos dels quals han nascut com a iniciatives dins dels Estudis, i també en una empresa derivada (*spin-off*) nascuda de l'activitat de recerca vinculada als Estudis.

Els grups de recerca adscrits als estudis són els següents:

- Grup de recerca en Aprenentatges, Mitjans i Entreteniment ([GAME](#)). Grup emergent reconegut el 2014. Investiga l'entreteniment i l'oci digital des de la perspectiva dels usos socials i el consum cultural propis de la societat del coneixement contemporània. També analitza els entorns i els processos d'ensenyament i aprenentatge basats en l'entreteniment, la col·laboració, la creativitat i les tecnologies audiovisuals.
- *Knowledge and Information Management in Organizations* ([KIMO](#)). Grup consolidat reconegut el 2009. Les seves línies de recerca tenen una visió clarament interdisciplinària, aspecte afavorit per les diverses procedències acadèmiques dels seus membres (informació i documentació; comunicació; organització d'empreses; enginyeries i altres àrees científico-tècniques, etc.). La recerca que duu a terme el grup KIMO està estretament vinculada amb el màster universitari GEICO.
- [Open Evidence](#) és una empresa derivada (*spin-off*) de la Universitat Oberta de Catalunya molt destacable en el panorama de la nostra recerca, liderada per professorat adscrit als Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació i format per professors, investigadors i professors col·laboradors amb més de vint anys d'experiència en recerca aplicada i consultoria. La recerca i la consultoria d'aquesta empresa derivada es fa amb metodologies d'investigació transparents i obertament compartides amb els seus clients i amb la comunitat d'investigadors i professionals per mitjà de processos de consulta i validació.

A més, membres del professorat dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació duen a terme la seva activitat en grups de recerca de la UOC liderats per altres estudis, que apleguen investigadors de diversos estudis de la Universitat. Aquests grups són els següents:

- [Mediaccions](#) (grup de recerca consolidat, 2014). Té com a objectiu l'estudi de la cultura digital i de la comunicació i, en concret, l'anàlisi de les transformacions socials i les pràctiques culturals, relacionades amb les tecnologies i els mitjans digitals, a partir d'un enfocament interdisciplinari, basat en el diàleg entre la comunicació, l'art, el disseny i l'antropologia. Les línies d'R+D+I són: 1) cocreació i formes de producció cultural col·laborativa; 2) transmèdia, noves formes narratives i participació de públics; 3) disseny, innovació i materialitat digital, i 4) mètodes de recerca qualitativa (en col·laboració amb col·lectius, empreses i institucions en processos creatius, disseny i desenvolupament tecnològics, i innovació social).
- Grup d'investigació interdisciplinària sobre les TIC ([i2TIC](#)). Grup format per professors i investigadors de diferents àmbits de coneixement que té com a principal objectiu de recerca l'anàlisi transversal dels determinants i els resultats dels usos de les TIC i dels fluxos d'informació, comunicació i coneixement sobre les persones i les organitzacions.

Així mateix, els professors participen en altres grups de recerca externs a la UOC, com ara el grup interuniversitari [Acceso Abierto](#), o bé porten a terme la recerca com a investigadors individuals.

El professorat dels Estudis ha participat en el sexenni en diversos projectes de recerca competitiu amb finançament públic, dels quals podríem destacar, a tall d'exemple, els següents:

- Cultura lúdica, competencia digital y aprendizajes. Ministerio de Economía y Competitividad. Programa Estatal de Fomento de la Investigación Científica y Técnica de Excelencia, Subprograma Estatal de Generación de Conocimiento. Convocatòria 2014. Referència: CSO2014-57305-P.
- PIPES. Participatory Investigation of Public Engaging Spaces (2013-2015). ZKM, CIANT, Brainz, Hangar-UOC.
- Selfie stories y personal data. Finançat per la Fundació BBVA (2014-2016).

- ExperienciART: Plataforma socio-tecnològica para enriquecer la visita a los museos a través de realidad aumentada y gamificación. SIPT1200C0005594XV0. MINECO, Ministerio de Economía y Competitividad. Durada: des del 07/2012 fins al 07/2015.
- Prostitución y medios de comunicación: construcción de la realidad y recepción de los contenidos mediáticos. Entitat finançadora: Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad. Referència de la concessió: 196/12. Durada: des de l'01/01/2013 fins al 31/12/2015.
- SocialEngagement - Solución LinkedBigData para el establecimiento de modelos económicos en la Red. Ministerio de Economía y Competitividad. Convocatòria Retos 2014. Referència RTC-2014-2178-7.
- Supervivencia del periodismo en la era post-digital. Producción de contenidos en los medios emergentes, consecuencias de la participación ciudadana y evolución de las audiencias. Ministerio de Economía y Competitividad. Referència: CSO2011-29510-C03-03/COMU. Durada: des del 2011 fins al 2014.
- Cultura, ocio y tecnologías digitales: interpretación de la interdependencia de sus prácticas sociales. Entitat finançadora: Ministerio de Economía y Conocimiento. Referència de la concessió: ECO2011-29558-C02-01. Durada: des de l'01/12/2011 fins al 31/12/2014.
- Convergència digital i joves: els nous espais de consum audiovisual. Consell de l'Audiovisual de Catalunya. Durada: des de l'01/2012 fins al 12/2012.
- CREATIVE. Prácticas creativas y participación en los nuevos medios (2011-2013). HAR2010-18982. MINECO.
- Knowledge and Information Flows in Big Science (KIBIS) (2013-2015). FuturICT Pilot Action (FET Flagship Pilot Actions) (2011-2013).

Quant a l'activitat de recerca, a banda del treball en recerca en grup i individual, destaca la implicació activa en els darrers cursos del professorat dels Estudis en l'institut de recerca de la UOC (IN3) i en el mateix eLearn Center (eLC). A més, els Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació també s'han dotat d'una comissió interna de recerca integrada per professorat propi, que lidera l'organització de seminaris de recerca que són d'interès per al professorat i fomenta el treball col·laboratiu entorn de la recerca. Els Estudis també són coeditors de dues revistes científiques ([Anàlisi. Quaderns de Comunicació i Cultura](#), indexada a l'Emerging Sources Citation Index, i [BiD. Textos Universitaris de Biblioteconomia i Documentació](#), indexada a Scopus) i coorganitzen un congrés acadèmic anual que és de referència internacional en l'àmbit de les relacions públiques ([Barcelona PR Meeting](#)). Els Estudis, finalment, estan representats a la Comissió Acadèmica de dos dels tres programes de doctorat que ofereix la UOC (doctorat de Societat de la Informació i el Coneixement i doctorat d'Educació i TIC).

En resum, valorem que l'equip propi dels Estudis té una àmplia experiència docent en l'àmbit universitari, una experiència investigadora acreditada i un profund coneixement del sector professional de la comunicació i la informació. A més, la recerca que duu a terme el professorat dels Estudis té plena connexió amb el màster universitari GEICO i amb els programes de doctorat de Societat de la Informació i el Coneixement i d'Educació i TIC.

Amb relació als professors col·laboradors, com ja hem esmentat, a aquest equip permanent i a temps complet d'expertesa contrastada, s'hi uneix l'ampli equip de professors col·laboradors que fan la docència a les aules. Aquest equip de col·laboradors docents el formen 40 professors col·laboradors i 5 tutors en el grau d'Informació i Documentació, 95 professors col·laboradors i 15 tutors en el grau de Comunicació i 21 professors col·laboradors i 1 tutor en el màster universitari de Gestió de la informació i el coneixement en les organitzacions, tots ells amb experiència reconeguda en l'àmbit professional, acadèmic o investigador, per a donar resposta als diferents rols professionals.

La clau per a garantir la qualitat en la resposta a totes les necessitats i als enfocaments teòrics i pràctics de les diferents assignatures és plantejar una proporció adequada de perfils acadèmics i professionals en l'equip de col·laboradors. En el cas del grau d'Informació i Documentació, el 22,22% dels professors col·laboradors exerceixen l'activitat principal en el món acadèmic, i el 77,78% la duen a terme prioritàriament com a professionals. Pel que fa al grau de Comunicació, el 76,36% dels professors col·laboradors fan l'activitat principal prioritàriament en el món professional, i el 23,64%, en el món acadèmic. Finalment, en el cas del màster universitari GEICO, el 54,55% són acadèmics i el 45,45% són professionals. Les diferents línies d'expertesa i àmbits de recerca del personal docent són disponibles en el document annex.

En el cas concret de les assignatures Treball final de grau (TFG) i Treball final de màster (TFM), la selecció dels docents implicats té especialment en compte la seva trajectòria professional o de recerca, segons que es tracti d'un projecte d'aplicació professional o acadèmic. És important destacar que l'equip docent que té la responsabilitat de les assignatures de Treball final de grau està integrat per professors propis doctors, amb una experiència docent i de recerca consolidada. Quan un estudiant ha de fer el seu TFG, el professor propi responsable de la línia assigna a aquest estudiant un professor col·laborador que és un especialista en l'àmbit i que actua com a director del treball. Els professors col·laboradors de TFG són seleccionats per la seva experiència acadèmica o professional i el seu camp d'especialització.

De manera anàloga, en el cas de Treball final de màster (TFM), la coordinació de l'assignatura és responsabilitat d'un professor propi doctor amb llarga experiència docent i de recerca com a investigador principal del grup de recerca consolidat KIMO. Cada estudiant fa el treball dirigit per un professor col·laborador expert en la matèria que, en tots els casos, és doctor i pertany a un grup de recerca reconegut o bé és un professional especialista en el tema. Els treballs es presenten davant d'una comissió avaluadora formada per especialistes que el qualifiquen i emeten un informe.

Els informes de seguiment de la titulació mostren els resultats de satisfacció amb la tasca de consultoria al llarg dels anys de desplegament del programa.

4.2. El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per a desenvolupar les seves funcions i atendre els estudiants.

L'activitat acadèmica del professorat propi integra el conjunt de funcions que ha d'assumir el professorat propi al llarg de la seva carrera acadèmica i inclou l'activitat docent, l'activitat d'innovació, l'activitat de recerca, la transferència i la difusió de coneixement i l'activitat institucional. Mitjançant un pla de dedicació acadèmica, la UOC disposa dels mecanismes per a assegurar l'acompliment de la càrrega acadèmica de la Universitat i el dimensionament correcte dels equips acadèmics. La direcció dels Estudis és responsable que el conjunt d'activitat acadèmica del professorat cobreixi les necessitats docents i la resta d'objectius estratègics del professorat i dels Estudis.

La necessitat de nous col·laboradors docents (professors col·laboradors) es determina cada semestre segons el nombre d'estudiants matriculats, però també com a resultat de l'anàlisi que es fa semestralment dels indicadors de satisfacció de l'acció de consultoria, tal com es mostra en els informes de seguiment. A partir de la definició dels perfils acadèmics i professionals previstos als Estudis, s'inicia la convocatòria per a la selecció de personal docent col·laborador nou. Es prioritzen candidatures amb una àmplia experiència en el món professional o especialització acadèmica i investigadora en l'àmbit de cada assignatura. Això facilita una acció docent contextualitzada i aplicada. L'espai web [Uneix-te al nostre equip](#) recull la informació del procés de selecció.

Els estudiants consideren adequada la labor dels docents que els acompanyen en el seus estudis, atès que la major part de les assignatures dels programes que han estat objecte d'acreditació presenten valors de satisfacció global per sobre del 75% respecte a la tasca dels docents ([dades satisfacció per titulació](#)). Les valoracions positives en els diferents aspectes relacionats amb l'actuació de l'equip de professors col·laboradors a l'aula evidencien la bona capacitat i dedicació dels equips docents dels programes. Per la seva banda, l'equip de professors col·laboradors valora molt positivament el paper del professorat propi com a facilitador de criteris, recursos i eines per a desenvolupar l'assignatura (vegeu-ne l'evidència).

4.3. La institució ofereix suport i oportunitats per a millorar la qualitat de l'activitat docent del professorat.

Com s'ha esmentat anteriorment, cada assignatura s'imparteix sota la responsabilitat d'un professor responsable d'assignatura (PRA), que és expert en la matèria o l'àmbit disciplinari. El disseny, la implantació i el seguiment del procés d'aprenentatge per a cada assignatura, incloses la definició dels recursos i les activitats, la planificació acadèmica i la selecció i coordinació de l'equip de professors col·laboradors, i també l'avaluació i la qualificació dels estudiants, són responsabilitat del professor responsable d'assignatura. El professor col·laborador actua com a referent i guia de l'estudiant, dinamitza l'acció formativa des del primer moment fins a l'avaluació final, segueix l'activitat de l'estudiant, modera discussions i debats, resol dubtes sobre la matèria i avalua tot el procés d'aprenentatge, de manera que garanteix una formació personalitzada.

Quan el professorat propi accedeix a la UOC s'integra dins d'un pla d'acolliment que l'orienta en la metodologia docent, les funcions del professorat, la missió, els valors i el disseny organitzatiu de la institució. Durant el primer mes d'estada a la UOC, es dissenya un pla d'acompanyament amb l'assignació d'un mentor o mentora, triat entre el professorat dels Estudis o del centre a què s'adscriu. Aquest pla d'acolliment inclou el treball col·laboratiu professorat - professor col·laborador.

L'acolliment i la formació inicial per als nous professors col·laboradors es fa al començament del semestre, un cop han estat seleccionats. Aquesta formació (d'un mes de durada aproximadament) té els objectius següents:

- Tenir una visió àmplia del Campus com a entorn virtual en què hi ha la docència, però també tota la informació i la gestió de la institució.
- Conèixer, provar, analitzar i valorar el funcionament del Campus en general i de l'aula virtual en particular.
- Conèixer el Campus Virtual amb una doble perspectiva: com a usuaris i com a responsables d'una aula virtual.

A banda, també permet acompanyar els professors col·laboradors en les seves primeres accions com a responsables docents d'una aula. En aquests cursos els professors col·laboradors utilitzen el mateix tipus de metodologia i d'espai virtual que després faran servir com a docents en la seva assignatura.

Un cop integrat en els Estudis, el professorat propi disposa d'espais de suport destinats a proporcionar informació sobre els aspectes que els són necessaris i útils per a desenvolupar la seva tasca com a professors (espai *Aplicacions específiques* de la IntraUOC de la Universitat, i el suport dels operatius de *Tecnologia educativa* i *Suport docència*). Les eines que el professorat té a la seva disposició li permeten coordinar la docència juntament amb el professor col·laborador.

Així mateix, el professor col·laborador de la UOC disposa d'[espais de suport](#) destinats a proporcionar informació i eines per al desenvolupament de l'activitat docent. El suport metodològic que s'ha rebut és valorat, per part dels docents col·laboradors, en un 4,3 en una escala d'1 a 5 en l'enquesta que es va fer el curs 2013-2014, en la qual també es demanava la valoració del funcionament de la titulació durant el semestre i del suport que s'havia rebut de la Universitat.

Al llarg del semestre es programen accions de formació contínua específiques sobre aspectes que són necessaris i útils per al desenvolupament de la docència en diversos àmbits: metodològic, de comunicació en entorns educatius virtuals, de gestió de la informació, web 2.0, etc. En aquest sentit, es considera molt positiu el suport institucional per a la millora de la qualitat de l'activitat docent del professorat, especialment el suport que es rep de l'eLearn Center (eLC), el centre de recerca, innovació i formació en aprenentatge virtual (*e-learning*) de la UOC. Inspirat en un model de recerca en xarxa, l'eLC facilita el treball i la col·laboració entre equips, professionals i institucions de dins i fora de la UOC per cercar formes més innovadores d'entendre i experimentar l'aprenentatge virtual. Per exemple, la col·laboració amb l'eLC ha estat clau en la posada en marxa del nou model d'aula i en l'adaptació dels diferents recursos d'aprenentatge emprats en aquest nou espai docent.

Amb relació a l'eLC, a més, el 2014 es va definir una nova figura responsable de la coordinació amb aquest centre de suport i els Estudis. Aquest rol s'ha encomanat al professor Daniel Aranda, representant en la Comissió d'Innovació. Aquest responsable d'innovació docent, en coordinació amb l'eLC, té cura de les accions necessàries per a l'actualització i la millora de la pràctica docent dels professors. En aquest sentit, tots els professors estan subscriptes a l'espai *Pràctica docent* —un fòrum on es poden trobar informacions i recursos, oferta de tallers generals de la UOC i l'eLC, i discussions sobre aspectes concrets de la docència. D'altra banda, en les reunions mensuals plenàries que duen a terme els Estudis, sempre es reserva un espai específic dedicat a l'acció docent, amb la presentació d'eines o metodologies. Per a acabar, als Estudis hi ha grups específics de treball temporals o permanents, formats per professors, sobre alguns aspectes concrets que convé impulsar.

La Universitat disposa d'un programa intern per al desenvolupament de la innovació docent per part del professorat propi. Els projectes d'innovació poden tenir un enfocament de baix a dalt (*bottom-up*), nascuts principalment de convocatòries internes (APLICA), o bé de dalt a baix (*top-down*), fruit d'una proposta institucional de caire transversal (PETRA). Aquests programes tenen com a objectiu la concessió d'ajudes per al finançament d'iniciatives i projectes pilot que tinguin com a finalitat desenvolupar projectes d'innovació en els àmbits de la pràctica docent i de la gestió universitària.

La Universitat garanteix, mitjançant el document de política de professorat, els mecanismes que defineixen la progressió del professorat propi en la institució, segons un sistema objectiu d'avaluació i promoció, basat en el reconeixement extern de l'AQU i intern de la mateixa Universitat, dels mèrits i la qualitat de l'activitat docent (Docentia) i de recerca (sexennis) duta a terme. L'any 2008, l'agència de qualitat AQU va aprovar el [Manual d'avaluació de la qualitat docent del professorat](#). D'ençà de la seva aprovació s'han dut a terme cinc convocatòries. L'objectiu de l'avaluació de l'activitat docent del professorat és la millora contínua de l'equip docent i és un dels mecanismes de què disposa la Universitat per a garantir la qualitat de l'equip propi. L'avaluació del professorat propi inclou els mecanismes de coordinació amb l'equip de professors col·laboradors i les accions envers les seves assignatures fruit de l'avaluació dels resultats acadèmics. La Universitat té com a repte definir un mecanisme per a l'avaluació de l'activitat docent dels professors col·laboradors, més enllà de l'avaluació dels indicadors de rendiment i la satisfacció d'aula que es revisen cada semestre. La informació per a la consecució dels mèrits interns i externs és disponible a l'espai IntraUOC de la Universitat.

La Comissió de Titulació valora molt positivament la qualificació de l'equip, tant de professors com de professors col·laboradors. En conjunt, l'equip, tot i ser jove, disposa d'una qualificació excel·lent per a l'ensenyament en xarxa i d'una molt bona motivació per a la millora contínua. En els pròxims anys caldria implantar les polítiques adequades per a assolir el màxim nivell d'acreditació extern del professorat, fomentant la participació en processos d'acreditació i trams de recerca a les agències habilitades, per tal de garantir una evolució equilibrada de les competències docents i investigadores. En aquest sentit, un cop els Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació ja han assolit l'objectiu de tenir el 100% del professorat amb el grau de doctor, un nou objectiu assolible en un termini pròxim és que tot el professorat disposi d'algun tipus d'acreditació de la recerca i la docència. Per tal d'aconseguir-ho, la direcció dels Estudis, amb l'ajut de la Comissió de Recerca dels Estudis, ha elaborat un pla estratègic de recerca que inclou accions orientades a desenvolupar les condicions adequades, accions que tindran correspondència amb els objectius personals del professorat.

Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

5.1. Els serveis d'orientació acadèmica

Pla d'acció tutorial

El Pla d'acció tutorial és el conjunt d'accions sistemàtiques i coordinades que tenen per objecte guiar, supervisar i acompanyar l'estudiant al llarg dels seus estudis amb l'objectiu de contribuir a l'èxit acadèmic i la formació integral del futur professional. Cada programa planifica les seves pròpies estratègies d'orientació i tutorització dels estudiants tenint en compte les necessitats dels estudiants, els seus perfils i l'evolució. Aquest pla de tutoria, adaptat a cadascun dels estudis segons el perfil de l'estudiant, està sotmès a un procés constant de revisió i de millora per part dels docents. Per exemple, en el cas del grau de Comunicació, prenent en consideració les diferents accions de millora orientades a prevenir i reduir l'abandonament, s'han dut a terme actuacions concretes en el marc del Pla d'acció tutorial que tenen com objectiu implicar els tutors de manera molt activa en el seguiment dels estudiants novells. També destaquem accions específiques portades a terme per l'equip de tutors amb la finalitat de promoure el pas als graus d'estudiants abandonadors de les antigues llicenciatures.

També cal tenir present que els directors del programa planifiquen reunions semestrals amb l'equip de tutors amb la finalitat de valorar el curs i de marcar els objectius del següent. A més, pel que fa als Estudis i dins de la jornada anual de personal docent col·laborador, mitjançant tallers es treballen els aspectes que afecten directament el rendiment dels estudiants, i també estratègies de prevenció de l'abandonament.

A més, la direcció del programa i Serveis d'Assessorament fan una selecció acurada dels tutors nous i dediquen una atenció especial a la seva formació inicial per assegurar un bon coneixement de la titulació i la prestació d'una atenció personalitzada i de qualitat als estudiants. També es duu a terme formació de reciclatge per als tutors antics, i s'actualitza la informació que s'ha de facilitar als estudiants en els diferents moments: acolliment, sol·licitud de reconeixement acadèmic o professional i seguiment acadèmic. També es fan activitats en l'entorn virtual per a posar en pràctica i millorar la interacció tutor-estudiant.

Finalment, es vetlla per a assegurar la coordinació i, en aquest sentit, a la sala de tutors del Campus Virtual es traslladen als tutors els criteris acadèmics i les recomanacions de matrícula que estableix la direcció del programa i se'ls dona suport en la seva tasca.

Tal com apareix en els informes de seguiment, la figura del tutor en general és ben valorada pels estudiants. A la taula es pot veure que prop del 60% dels estudiants dels graus de Comunicació i d'Informació i Documentació valora com a satisfactòria (4) o molt satisfactòria (5) l'acció dels tutors. En el cas del màster universitari GEICO, el percentatge baixa, tot i que prop de la meitat dels estudiants que responen valoren de manera molt positiva l'acció tutorial.

2014-2015	Satisfacció amb la tutoria	Orientació envers el pla d'estudis	Assessorament en la matrícula	Respon en el termini adequat	Respon amb claredat	Nre. de respostes	Nre. d'enquestats	Error mostral
Grau de Comunicació	60,0%	62,1%	67,4%	73,2%	70,4%	375	1.349	4,3%
Grau d'Informació i Documentació	57,1%	62,4%	67,1%	69,6%	70,1%	150	302	5,7%
Màster universitari GEICO	45,5%	45,5%	45,5%	54,6%	45,5%	11	31	23,7%

Font: Enquesta de final de curs: percentatge d'estudiants que valoren com a molt satisfactòria (5) o satisfactòria (4) l'acció dels tutors en una escala d'1 a 5.

Atenció a la diversitat funcional

Per fer avançar el [compromís amb la garantia de l'accessibilitat](#), la UOC ha creat el Programa d'accessibilitat per al foment, la coordinació i la posada en marxa dels principis i els plans d'actuació acordats pel Comitè de Direcció Executiu en aquest àmbit, que es concreta actualment en el [Pla d'atenció a la diversitat funcional 2013-2014](#).

[El catàleg de serveis](#) que ofereix la Universitat als estudiants amb discapacitat es concreta en un servei d'acolliment i seguiment dels estudiants des del moment de la matrícula, l'adaptació dels materials didàctics a les característiques personals de l'estudiant, l'accessibilitat de la plataforma d'aprenentatge, l'adaptació de les proves finals d'avaluació, etc.

La [Guia 2015 de la Fundació Universia](#) reflecteix el nombre d'estudiants matriculats amb discapacitat el curs 2013-2014. La UOC és la universitat catalana amb un nombre més elevat d'estudiants amb discapacitat (873), seguida de la Universitat de Barcelona (722) i, en tercer lloc, de la Universitat Autònoma de Barcelona (320).

Orientació professional

A partir del curs 2009-2010, la UOC analitza les necessitats d'orientació professional dels seus estudiants i graduats i inicia el programa de UOC Alumni (comunitat de graduats de la UOC).

El 2012 es posa en marxa la [Borsa de Treball](#), en la qual s'ofereixen ofertes laborals i de pràctiques, mentre neixen iniciatives de treball en xarxa (*networking*) dins de la comunitat de UOC Alumni, que comencen a relacionar estudiants i graduats amb diferents sectors professionals ([UOCmeet](#), [jornades anuals Alumni...](#)), que tracten de diversos temes relacionats amb l'ocupabilitat, el cotreball (*coworking*), l'emprenedoria, etc. En aquest darrer curs s'han organitzat 47 activitats.

Taula de la Borsa de Treball 2013-2014.

	2012	2013	2014	TOTAL
Empreses	464	373	429	1.266
Ofertes laborals	343	265	273	881
Pràctiques no curriculars	315	400	481	1.196

Cada any el nombre d'empreses de pràctiques no curriculars i d'ofertes laborals evoluciona positivament, i els usuaris valoren de manera satisfactòria el servei.

A mitjan 2012 es reedita l'estudi de necessitats i s'entra en una fase més activa en els plantejaments d'orientació. L'activitat de UOC Alumni es consolida en diferents sectors i es creen dues plataformes col·laboratives adreçades a fomentar el treball en xarxa i el contacte amb el teixit productiu: [Cotalent](#) (per a l'intercanvi de coneixements i experiències) i [UOC ON](#) (app social de la Universitat adreçada a crear una xarxa d'estudiants, titulats i professionals). Finalment, i com a conseqüència del darrer estudi de necessitats i de la situació econòmica i l'atur de l'entorn, es decideix posar en marxa el Servei d'Orientació Professional (el juny de 2014), en el marc del conveni que se signa amb la Secretaria d'Universitats i Recerca i el Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC).

El juny de 2014 s'obre el Servei d'Orientació Professional, amb l'objectiu de fer evolucionar les carreres professionals dels estudiants i graduats en un entorn laboral canviant, que engloba l'antiga Borsa de Treball i el servei d'orientació pròpiament dit, en el qual els usuaris reben informació i acompanyament sobre aspectes com eines i tècniques de cerca d'ocupació, situació del mercat laboral, sortides professionals, competències i perfils més valorats per les empreses, i planificació per a portar a terme una trajectòria professional satisfactòria. A aquest servei s'hi accedeix mitjançant un formulari que permet personalitzar la demanda i l'atenció. El servei es dona mitjançant una aula de la UOC i una metodologia d'aprenentatge basat en la tasca (*learning by doing*), en la qual l'usuari fa activitats que afavoreixen les seves competències a l'hora de cercar feina. Els mòduls que s'hi troba són: **U1. QUI SÓC?**, en el qual es treballa l'autoconeixement; **U2. QUÈ FARÉ?**, en el qual l'usuari analitza els diferents sectors en què es pot desenvolupar professionalment; i **U3. COM HO FARÉ?**, en el qual es treballen eines concretes d'actuació que permeten posar en marxa l'itinerari professional de l'usuari del servei, acompanyat de diversos recursos i convocatòries que anem gestionant.

Taula d'usuaris del Servei d'Orientació Professional des de juliol del 2014 fins a març del 2015.

Estudiants	Graduats	Usuaris externs a la UOC
427	133	54

Servei d'Atenció

El [Servei d'Atenció](#) ha millorat el servei, reduint el temps de gestió de les sol·licituds i personalitzant la resposta en cas que sigui necessari. La interfície de relació amb l'estudiant ha ampliat els canals de comunicació i aproximació. S'ha incorporat un canal de Twitter per a agilitzar la comunicació amb els estudiants que en vulguin fer ús, i es disposa d'indicadors per al seguiment i la millora del Servei, tal com s'explica en el punt 3.5.

5.2. Recursos materials disponibles

Centres de suport

La UOC disposa d'una [xarxa territorial](#) constituïda per 17 seus i 50 punts UOC. Les seus territorials també organitzen [activitats adreçades als estudiants](#). Anualment es fa una [memòria d'activitats](#) de la xarxa territorial que és accessible des del portal de la Universitat.

El Campus Virtual

Al Campus Virtual l'estudiant hi troba tots els serveis i els espais necessaris per a poder portar a terme l'activitat en la universitat en xarxa: secretaria, biblioteca, anuncis, notícies, fòrums, mobilitat, carnet, accés a les aules i correu electrònic.

L'aula virtual és l'espai del Campus on es produeix l'intercanvi docent i comunicatiu amb el professor col·laborador i els companys d'estudis d'una assignatura concreta i on hi ha disponibles tots els recursos d'aprenentatge per a poder superar amb èxit l'assignatura.

La UOC té una vocació ferma de promoure, implantar i mantenir l'evolució de les aules virtuals, les eines docents i, en general, els recursos per a l'aprenentatge. L'objectiu és facilitar el procés d'ensenyament-aprenentatge dels estudiants mitjançant:

- l'ús d'una metodologia centrada en l'usuari, el mateix estudiant;
- la tria de la millor eina docent disponible, prioritzant sempre el programari lliure i les eines web 2.0 disponibles a la xarxa;
- el compliment dels estàndards de l'aprenentatge virtual (*e-learning*);
- la integració d'eines al Campus de la UOC que siguin interoperables amb altres entorns virtuals d'aprenentatge.

Al web <http://aula.blogs.uoc.edu/> es pot consultar el recull d'eines i serveis per a la configuració de les aules virtuals disponibles en el Campus Virtual de la UOC.

Recursos d'aprenentatge

Als Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació, a més dels mòduls de manuals de continguts tradicionals de la UOC que elaboren experts en la matèria de prestigi professional i acadèmic reconegut, destaca la tria de manuals en format llibre i, sempre que es pot, en format digital. De la mateixa manera, en algunes temàtiques concretes, en què es requereix l'explicació concreta d'un concepte, aquesta explicació es basa en l'explicació del mateix professor o d'experts mitjançant recursos multimèdia. Així mateix, als Estudis es fa un ús intensiu de materials didàctics basats en l'anàlisi i la implantació de casos reals. A més, es potencia la utilització de recursos en format audiovisual, com per exemple els vídeos documentals i les entrevistes a professionals i experts del sector.

De la mateixa manera, destaca la implantació d'entorns col·laboratius per a la realització de projectes pràctics, i també l'ús d'eines col·laboratives tipus wiki per a afavorir l'estudi col·laboratiu i il·lustrar conceptes en certes assignatures com ara les de tecnologies i sistemes d'informació. També és remarcable l'ús de programari específic en àmbits com ara l'aplicació de vocabularis controlats, el disseny visual o la gestió de continguts, entre altres.

Com a recurs d'aprenentatge, també se seleccionen amb freqüència eines de gestió bibliogràfica i fonts d'informació de subscripció de la Biblioteca especialitzades en l'àmbit dels Estudis, com ara *Communication and Mass Media Complete*, que proporciona accés al text complet de centenars de revistes sobre comunicació i mitjans, o la base dades *Emerald* a text complet de ciències socials. Així mateix, des de l'aula virtual s'ofereix a l'estudiant una tria acurada de continguts audiovisuals relacionats.

Tots aquests recursos es troben incrustats a l'aula, proporcionats per la Biblioteca a petició dels professors de les diferents assignatures. També s'inclouen alguns recursos comuns a totes les assignatures dels programes dels Estudis, com, per exemple, els relacionats amb l'ús correcte de la bibliografia o un recull de material audiovisual lliure de drets d'autor, que són útils per als estudiants en l'elaboració dels treballs.

La Biblioteca Virtual de la UOC

[La Biblioteca Virtual de la UOC](#) (BV) és un centre de recursos i de serveis per a l'aprenentatge, la docència i la recerca de la mateixa Universitat. Forma part de les biblioteques del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC) i de REBIUN (Xarxa de Biblioteques Universitàries Espanyoles).

El web de la BV està orientat a l'usuari, amb un servei personalitzat, de proximitat i amb el compromís de qualitat i transparència. Tots els serveis i recursos que proporciona la BV a la seva comunitat d'usuaris són disponibles en línia per mitjà del web de la Biblioteca. Les col·leccions que formen el fons documental de la BV són prioritàriament en suport electrònic, i en paper, les col·leccions que el mercat editorial només ofereix com a única opció possible.

Com a centre de recursos d'informació dels àmbits temàtics de la Universitat, amb una incidència especial en els temes d'aprenentatge virtual i de societat de la informació i el coneixement, té com a missió incrementar el nivell de qualitat i d'excel·lència dels processos d'aprenentatge, docència, recerca i formació contínua. L'accés als recursos es pot fer mitjançant un cercador únic, per temes, per tipologia de recursos i de manera personalitzada. La personalització és un tret molt important de la Biblioteca Virtual, i es poden consultar per perfils les informacions sobre l'accés als recursos i les informacions sobre la prestació dels serveis.

Per a treure el màxim profit dels recursos i els serveis disponibles i perquè puguin ser autònoms, els estudiants disposen de materials audiovisuals que ajuden a buscar informació de manera fàcil i ràpida. S'utilitza un vídeo per a informar l'usuari del funcionament de diferents aspectes del servei, com, per exemple, com es troba un article, o [com es troba un llibre i es demana en préstec](#). A més, hi ha el servei *La Biblioteca respon*, atès per bibliotecaris experts, que dona resposta a qualsevol consulta d'una manera totalment personalitzada.

A més dels serveis generals (servei de préstec; servei d'obtenció de document, SOD; *La Biblioteca respon*, etc.), la Biblioteca de la UOC disposa d'un catàleg específic de serveis de suport a la docència, que té com a missió clau l'acompanyament a l'equip docent en la cerca i selecció dels millors recursos d'aprenentatge de suport a l'activitat d'aprenentatge que l'estudiant porta a terme a les aules de les assignatures de les quals està matriculat. També té un catàleg de serveis de suport a la recerca, orientat a donar suport als professors i els investigadors en cada una de les fases d'un procés de recerca, des del primer moment de cercar informació sobre el tema d'investigació fins a l'avaluació dels resultats de la recerca.

Infraestructura tecnològica

Una gran part de l'activitat de la UOC se serveix de la tecnologia i, per tant, mantenir una infraestructura tecnològica sòlida i moderna sempre ha estat un punt estratègic per a la Universitat. Per a aconseguir la màxima disponibilitat dels serveis, se segueixen diferents estratègies: infraestructura amb sistemes redundats en alta disponibilitat, plans de contingència, controls de qualitat i sistemes de monitoratge i vigilància les 24 hores, els 7 dies de la setmana.

Control de qualitat

Abans que un servei estigui disponible per a l'usuari, segueix un procés de control amb l'objectiu de garantir que el seu funcionament sigui l'adequat. És a dir, que sigui estable i que tingui un bon rendiment. La [informació](#) de la tecnologia de la UOC és pública.

La UOC monitora la disponibilitat del Campus Virtual i tots els seus sistemes i garanteix un percentatge mitjà de servei superior al 99%. En els darrers anys, el resultat del servei ha estat el següent:

2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
99,3%	99,5%	99,6%	99,9%	99,7%	99,9%

El nivell de satisfacció dels estudiants amb les infraestructures tecnològiques es recull anualment. El resultat de satisfacció és bo i es manté al llarg dels anys.

2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
3,9	3,9	3,9	4	4,1	4

Font: Enquesta de final de curs, mitjana de la puntuació en una escala d'1 a 5.

Pel que fa als recursos d'aprenentatge (inclosos els Serveis de Biblioteca per a l'Aprenentatge) i als materials docents, la Comissió de Titulació valora molt positivament l'experiència adquirida al llarg d'aquests anys i l'esforç per mantenir en aquest camp una evolució constant d'acord amb les noves eines i formats. En aquest sentit, l'adopció de nous formats en els materials, particularment en els més permanents i estables, és un dels reptes principals dels Estudis.

4. Valoració de l'assoliment dels estàndards d'acreditació per titulació

Introducció

Abans de tractar cadascuna de les titulacions dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació, farem algunes consideracions que són comunes per a totes tres.

Els perfils d'ingrés dels estudiants dels programes que s'avaluen són congruents amb la naturalesa i la missió de la UOC. Segons l'Estudi de la inserció laboral de la població titulada de les universitats catalanes ([Informe AQU 2014](#)), pel que fa a la combinació d'estudis i feina, només el 2% de la població graduada a la UOC eren estudiants a temps complet. Aquest estudi constata que el perfil dels nostres graduats és clarament diferent del perfil del sistema presencial català, atès que el 98% ja treballa durant els estudis i el 70% té una titulació universitària prèvia.

Per a la majoria dels graduats de la UOC els estudis no signifiquen l'entrada al món laboral. Les altes taxes d'ocupació (92%), de treball a temps complet i d'estabilitat (el 76% tenen contracte fix), i l'elevat nombre de persones graduades amb un salari superior a 24.000 euros bruts anuals (57%), demostren que es tracta d'un col·lectiu madur que, més que en situació de transició al mercat laboral, està en procés de consolidar la seva carrera professional o de progressar-hi.

Aquest perfil d'ingrés del nostre estudiant també explica, en bona part, una taxa d'abandonament més elevada del que seria desitjable. Des de la direcció dels Estudis, i en coordinació amb la resta de direccions d'estudis i d'altres operatius de la UOC, s'està treballant en la prevenció i la disminució de l'abandonament des de fronts diferents: d'una banda, impulsant el treball coordinat i transversal de totes les direccions de programa amb vista a l'adopció de mesures que ajudin a combatre'l; de l'altra, participant en el grup de treball transversal de la UOC sobre abandonament. Aquesta estratègia davant l'abandonament i el seu desplaçament i implantació ha de ser una de les accions de millora més rellevants en els anys vinents.

Pel que fa als sistemes de coordinació docent, en totes les titulacions dels Estudis la coordinació s'exerceix des de la direcció del programa, per mitjà dels diversos mecanismes previstos en les memòries, que assegurin un bon funcionament de les assignatures i la coherència del conjunt de cada titulació. A més, cada programa té una comissió de titulació coordinada pel director i formada per un grup reduït de professors i per la figura del màner de programa. Aquesta comissió fa el seguiment general del programa i elabora l'informe de seguiment de la titulació (IST) anual i els objectius del programa. Amb menys regularitat, es reuneixen tots els professors responsables d'assignatura (PRA) del programa i, almenys una vegada a l'any, ho fan tots els professors i col·laboradors docents (a banda de les reunions específiques del director de programa amb els tutors i dels PRA amb els seus professors col·laboradors per assignatura). Dues vegades al mes la direcció dels Estudis i els directors de programa es reuneixen en el Consell de direcció dels Estudis per tractar dels problemes comuns de totes les titulacions i fer el seguiment dels objectius anuals dels Estudis.

El bon funcionament de les accions de coordinació docent dels programes que s'han avaluat queda corroborat pels resultats de l'enquesta de valoració dels col·laboradors del curs 2014-2015, atès que el 93,9% dels col·laboradors dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació afirma que està d'acord o totalment d'acord amb el fet que el professor responsable d'assignatura facilita els criteris, les eines i els recursos per poder impartir l'assignatura adequadament.

Pel que fa al perfil de competències dels programes per avaluar es va dissenyar en coherència amb el perfil d'estudiants esperat (estàndard 1) i amb el nivell formatiu corresponent (Marc espanyol de qualificacions per a l'ensenyament superior, MECES). El sistema d'avaluació està pensat per a l'adquisició de les competències de cada assignatura i dels programes en general. S'ha treballat molt per assegurar la coherència entre les activitats i els resultats d'aprenentatge.

Per a aportar coherència als programes que s'avaluen, és usual l'intercanvi de bones pràctiques i d'iniciatives docents innovadores dutes a terme per membres de l'equip dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació, independentment del programa en què facin docència i que ja s'han explicat en el punt 3 i s'exposaran sobre els mateixos programes.

Els col·laboradors docents perceben aquesta coherència positivament, tal com mostra l'enquesta dels col·laboradors del curs 2014-2015, atès que el 87,9% està d'acord o totalment d'acord que la informació del pla docent és adequada i suficient per als estudiants; el 72,7%, que els continguts de l'assignatura són adequats per a assolir els objectius d'aprenentatge; el 96,9%, que la dedicació dels estudiants a l'assignatura s'ha correspost amb la seva càrrega de crèdits; el 96,9%, que les activitats proposades a l'assignatura són adequades per a assolir els objectius d'aprenentatge, i el 90,9%, que la majoria dels estudiants de l'assignatura han assolit els objectius d'aprenentatge establerts. En general, i com una mostra de la seva satisfacció amb els resultats que s'han obtingut, respecte a la pregunta de si recomanarien a un amic o un familiar estudiar a la UOC, **el 97,9%** hi està d'acord o totalment d'acord.

El sistema d'avaluació de cada assignatura és públic i els estudiants el poden consultar abans de matricular-se de l'assignatura. En aquest punt és particularment crític el tractament del plagí. En relació amb aquest, fa molts anys que els Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació, i la UOC en general, han començat a emprendre diverses accions per detectar-lo i també per prevenir-lo. I per a la millora de l'avaluació, actualment als Estudis s'impulsa l'ús de les rúbriques com un sistema per a avaluar, ja que obliga el docent a dissenyar les activitats tenint en compte els objectius i les competències implicades, alhora que explicita clarament a l'estudiant els criteris a partir dels quals serà avaluat.

Les dades de diverses enquestes mostren l'encert del sistema d'avaluació de les nostres titulacions: pel que fa als estudiants, les mitjanes de satisfacció dels graus se situen per sobre de la mitjana de tots els graus de la UOC. Quant als col·laboradors docents, el 90,9% dels professors col·laboradors dels Estudis afirma que el sistema d'avaluació és adequat per a avaluar l'assoliment dels objectius de l'assignatura, d'acord sempre amb l'enquesta de col·laboradors 2014-2015.

Finalment, es constata que les persones graduades valoren que els estudis els han ajudat a millorar professionalment en general (6 en una escala de l'1 al 10). Ara bé, per a la població graduada després del 2010, s'ha traduït poc en oportunitats concretes (per exemple, canviar d'empresa o de treball per compte propi). En aquest sentit, els graduats de la UOC també experimenten l'impacte de la crisi econòmica i veuen reduïdes, respecte a les promocions anteriors, les oportunitats de millora de la carrera professional, sigui pel que fa a l'estabilitat, al canvi de responsabilitat a la feina, etc. Quant a la utilitat de les competències, els graduats valoren particularment les competències relacionades amb les TIC, la solució de problemes i l'expressió escrita.

Finalment, en relació amb la satisfacció amb la carrera cursada, el 82% dels graduats de la UOC tornaria a repetir la carrera, un percentatge igual al de l'edició anterior (2011).

Els programes que se sotmeten a avaluació han seguit el procés de verificació següent:

Verificació	Aprovació CM	Codi RUCT	Recomanacions	Modificacions
Grau de Comunicació	17/06/2011	2500596	NO	07/07/2015
Grau d'Informació i Documentació	17/06/2011	2500598	SÍ	07/07/2015
Màster universitari GEICO	26/09/2014	4313857	NO	NO

La implantació de les recomanacions s'ha anat comunicant en els informes de seguiment de les titulacions.

Grau de Comunicació

Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu

1.3. Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per a la titulació i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes.

El grau de Comunicació és una titulació de caràcter generalista i transversal que capacita per al desenvolupament de projectes comunicatius des d'una perspectiva àmplia, integral i innovadora. D'entre les titulacions oficials impulsades pels [Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació](#), el grau de Comunicació és el programa amb més estudiants. Des que es va posar en marxa, l'any 2009, la titulació experimenta una evolució positiva tant pel que fa al nombre total de estudiants com pel que fa al nombre de nous estudiants que hi accedeixen cada curs acadèmic.

D'una manera puntual es detecta una baixada en el nombre d'estudiants de nou ingrés durant els cursos 2012-2013 i 2013-2014. Aquesta tendència, que va afectar de manera transversal la totalitat de l'oferta acadèmica de la Universitat, es pot explicar per factors contextuais (conjuntura de crisi socioeconòmica). Així, doncs, malgrat que no es descarta l'impacte d'aquesta dada excepcional, es considera que la trajectòria evolutiva de la titulació és coherent amb el nombre de places que s'ofereixen i, en termes globals, satisfactòria.

Diversos factors expliquen aquesta evolució positiva. Per una banda, destaquem l'interès que desperta el caràcter transversal de la titulació. El grau de Comunicació té com a traç distintiu un disseny curricular que inclou sis itineraris d'especialització (creativitat publicitària, creació audiovisual, gestió publicitària, gestió audiovisual, comunicació corporativa i relacions públiques, i comunicació informativa), i que capacita els estudiants per al desenvolupament de projectes comunicatius que integren diferents àmbits d'actuació professional. Així, doncs, es valoren molt positivament l'evolució i la consolidació del grau de Comunicació com a opció alternativa o complementària d'altres ofertes formatives més tradicionals, que opten per parcel·lar la formació en comunicació en disciplines independents.

Per altra banda, també cal destacar l'impacte positiu que han tingut algunes de les accions de millora que s'han portat a terme des del desplegament de la titulació amb l'objectiu d'enfortir i ampliar la comunitat d'estudiants matriculats. Entre altres, destaquem les accions orientades a prevenir i reduir l'abandonament, i també les adreçades a potenciar el pas al grau d'estudiants provinents de titulacions en procés d'extinció (en concret, l'adaptació de les llicenciatures de segon cicle de Comunicació Audiovisual i de Publicitat i Relacions Públiques).

Amb relació al perfil d'estudiants que accedeixen al grau de Comunicació, durant tot el cicle vital de la titulació s'han mantingut com a vies majoritàries d'accés els estudis universitaris inacabats (44,6%) i els cicles formatius de grau superior (CFGS) i de formació professional (FP) (20,7%), a més del nombre cada vegada més significatiu de persones que hi accedeixen ja com a titulats (12,0%). Es tracta d'un perfil d'accés adequat i coherent amb una oferta formativa de caire professionalitzador que potencia l'actualització i l'aprenentatge al llarg de la vida. Aquestes dades, des del nostre punt de vista, reafirmen el rol de la UOC com a universitat que facilita i que complementa l'oferta del sistema universitari, en la mesura que obre oportunitats formatives a un perfil d'estudiant que troba en el model d'ensenyament de la UOC la possibilitat de conciliar estudis i vida professional.

1.4. La titulació disposa de mecanismes de coordinació docent adequats.

L'equip docent del grau de Comunicació està format per tres figures docents principals: a) el professor responsable d'assignatura (PRA), encarregat de dissenyar el pla docent, supervisar la selecció de continguts, vetllar per l'excel·lència dels procediments metodològics i dels recursos d'aprenentatge, i coordinar l'equip de professors col·laboradors; b) els professors col·laboradors, especialistes en l'àmbit concret de cada assignatura, responsables d'impartir l'acció docent i dinamitzar l'aula virtual; c) els tutors, figura docent que té com a funció principal acompanyar, d'una manera personalitzada i transversal, el desenvolupament dels estudiants al llarg de la seva formació.

La coordinació i la supervisió de l'equip de tutors és responsabilitat directa del director del grau i es porta a terme de manera contínua amb l'intercanvi d'informació en el fòrum de tutors i amb el suport de l'equip de

gestió. A més, al començament de cada curs acadèmic el director de la titulació convoca una trobada presencial amb tot l'equip de tutors. La interacció directa i fluida entre la direcció del grau i l'equip de tutors es considera un mecanisme clau per a garantir la qualitat de l'experiència formativa dels estudiants.

D'altra banda, el professor responsable d'assignatura (PRA) lidera i coordina l'acció docent dels professors col·laboradors. La interacció entre aquestes dues figures és fonamental per al funcionament òptim de l'assignatura i es produeix de manera contínua en les diferents etapes de desenvolupament de la docència (planificació, seguiment, avaluació). A més de la interacció contínua mitjançant eines de comunicació en línia (correu electrònic, fòrums, videoconferències), els PRA solen fer reunions presencials amb el seu equip de professors col·laboradors al començament i al final de cada curs acadèmic.

A banda dels anteriors, altres recursos organitzatius i altres mecanismes de coordinació docent de què disposa la titulació són:

La Comissió de Titulació. Aquesta comissió s'ocupa dels aspectes estratègics relacionats amb la planificació de la titulació, la millora contínua de la qualitat docent i les línies d'evolució del grau. Està integrada pel director dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació, el director del grau de Comunicació, la mànager del programa d'Informació i Comunicació i quatre professors dels Estudis.

Les reunions plenàries de programa. Són reunions amb periodicitat mensual o bimestral a les quals assisteix tot l'equip de professors responsables d'assignatura (PRA) i el personal tècnic de Gestió Acadèmica que dona suport a la titulació. S'ocupen regularment d'aspectes concrets i quotidians relacionats amb la qualitat docent i la gestió acadèmica.

Els grups de treball. Els grups de treball estan formats per professors de la titulació i personal de gestió. Neixen per a donar resposta a les accions de millora plantejades en els informes de seguiment de la titulació. És un mecanisme de coordinació molt ben valorat que facilita el treball col·laboratiu i la transversalitat entre equips (personal de gestió i acadèmic).

Des del curs 2012-2013 es van crear diferents grups de treball entorn de temàtiques o propostes d'accions concretes adreçades a millorar la qualitat de l'ensenyament:

- *Grup de treball sobre competències:* va ser creat amb l'objectiu de començar un procés de revisió i anàlisi de les competències del grau valorant-ne aspectes com la vigència, la concreció en el marc de cada assignatura i els instruments que utilitza el professorat per a avaluar-les. (Acció de millora ICT 2012-2013)
- *Grup de treball sobre retorn o retroacció (feedback):* Té l'objectiu d'impulsar diferents accions adreçades a millorar la qualitat del retorn o retroacció (*feedback*) docent. (Acció de millora ICT 2013-2014)
- *Grup de treball sobre el treball final de grau (TFG):* va ser creat amb un doble objectiu: 1) Millorar el coneixement que té l'estudiant de la informació relativa al TFG des de l'etapa inicial de la seva trajectòria formativa en el grau de Comunicació; 2) Analitzar el disseny actual de l'assignatura. (Acció de millora ICT 2013-2014)
- *Grup de treball sobre abandonament:* aquest és un àmbit prioritari que es va treballar de manera constant i transversal, amb la premissa de millorar la qualitat de l'acompanyament docent en totes les dimensions. Així mateix, atès que l'abandonament té lloc majoritàriament durant els primers semestres de la trajectòria formativa, es van prioritzar accions adreçades al col·lectiu d'estudiants novells, fins ara amb resultats força positius (Accions de millora ICT 2011-2012, ICT 2012-2013, ICT 2013-2014)
- *Grup de treball sobre innovació docent:* té l'objectiu d'elaborar i implantar estratègies per a recollir, compartir i impulsar processos i iniciatives d'innovació docent. Dedicava una atenció especial a accions orientades a millorar la satisfacció amb materials docents i recursos d'aprenentatge. (Acció de millora ICT 2013-2014)
- *Grup de treball sobre difusió i xarxes socials:* té l'objectiu d'elaborar estratègies i impulsar accions que millorin la visibilitat de les titulacions. Amb una presència a les xarxes socials de més abast i de més qualitat es procura posar en valor l'expertesa de l'equip docent i també ampliar els espais de relació amb la comunitat universitària (Alumni, professorat col·laborador i parts interessades o *stakeholders*). (Accions de millora ICT 2009-2010, ICT 2011-2012)

Estàndard 6: Qualitat dels resultats dels programes formatius

A continuació es presenta una valoració de l'evolució de la titulació pel que fa a la qualitat dels resultats del programa formatiu. La selecció d'assignatures i evidències que il·lustren aquesta anàlisi esdevé d'un procés de reflexió que ha estat impulsat per la Comissió de Titulació, comptant amb la participació de tot el professorat propi vinculat al grau de Comunicació.

6.1. Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge volguts, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.

Les activitats de formació i les metodologies docents que s'han implantat en les diferents assignatures de la titulació estan orientades a la consolidació de les competències descrites en la Memòria de verificació del grau de Comunicació i responen al nivell corresponent del Marc espanyol de qualificacions per a l'ensenyament superior (MECES). Tot seguit s'exposen alguns aspectes que cal destacar pel que fa a l'organització de la docència i de les activitats de formació.

6.1.1. Impuls a les competències professionalitzadores:

La vinculació entre formació i món professional es considera un valor fonamental per a garantir l'actualitat i la rellevància dels continguts del grau de Comunicació i per a potenciar la inserció laboral dels nostres estudiants. És per això que les activitats i pràctiques d'avaluació contínua que fan els estudiants estan dissenyades amb la finalitat de fomentar l'aprenentatge significatiu i connectat al context, i també a impulsar la projecció professional de l'alumnat. Alguns exemples destacats d'assignatures i activitats (curriculars o complementàries) que volen enriquir aquesta vinculació entre l'experiència d'aprenentatge i el món professional són les [pràctiques curriculars](#), la implantació d'activitats basades en la resolució de problemes i l'estudi de casos reals (exemple_activitat_1), l'organització de visites presencials a empreses del sector de la comunicació (exemple_activitat_2) o l'ús de metodologies col·laboratives que reproduïen dinàmiques pròpies d'entorns professionals reals. En aquesta mateixa línia, cal afegir que l'equip docent del grau de Comunicació és format per professors propis, professors col·laboradors i tutors que, a més de molta experiència docent, tenen un profund coneixement del sector professional de la comunicació.

6.1.2. Millora contínua dels recursos d'aprenentatge

Les eines i els recursos d'aprenentatge configuren un element fonamental del [model educatiu UOC](#). Els estudiants del grau de Comunicació disposen d'un ventall molt variat de recursos d'aprenentatge que s'integren a l'aula virtual. Entre altres, hi ha els següents:

- pla docent
- mòduls didàctics
- recursos que faciliten la col·laboració en línia
- blogs i wikis
- sala de graus virtual ([veure Present@](#))
- eines de comunicació asincròniques i sincròniques (fòrums, microblogs, sales de reunions virtuals)
- bases de dades i fonts d'informació de la [Biblioteca de la UOC](#)
- webs i portals temàtics (vegeu l'[exemple de selecció de recursos de comunicació](#))
- guies pràctiques i d'estudi (vegeu l'[exemple de la guia de recursos per a l'elaboració de treballs](#))

Els recursos d'aprenentatge és un punt que ha requerit una atenció especial de la Comissió de Titulació, atès que els resultats de les enquestes de satisfacció ens posicionen per sota dels valors esperats (la valoració mitjana dels recursos d'aprenentatge de la titulació ha estat el 69,2% en el curs 2014-2015). Per aquest motiu ens els darrers semestres s'han posat en marxa un conjunt d'accions amb la finalitat de millorar aquest resultat (vegeu el detall de les accions de millora realitzades en l'IST 2013-2014).

Una de les accions de millora que es van portar a terme amb aquesta finalitat va ser la implantació del [nou model d'aula virtual](#) en totes les assignatures de la titulació. Aquest nou model d'aula aporta millores importants en la [usabilitat, organització i visualització](#) de la informació, i a més possibilita vincular-hi una gran varietat d'eines docents (*wikispaces*, microblogs, blogs, multiblogs i fòrums, entre altres). Aquest nou recurs ha estat [valorat de manera positiva pels estudiants \(valoració de 3,3 sobre 4\)](#).

Pel que fa als recursos específics de les assignatures, en termes generals estem fent una aposta ferma per l'ús més ampli i intensiu d'eines i materials audiovisuals i recursos interactius, amb la finalitat d'oferir als estudiants una experiència d'aprenentatge més propera a las dinàmiques pròpies del món professional de la comunicació i, per tant, més significativa i més motivadora. Una mostra d'això és el seguit d'eines de comunicació basades en vídeo que ja estan integrades a l'aula virtual, per exemple les eines [Present@](#), [LANGblog](#) o [Hangouts On Air](#). D'altra banda, els tradicionals mòduls docents en format PDF, cada vegada cedeixen més lloc a recursos de lectura menys lineal, com poden ser els formats web, els recursos d'àudio o els jocs virtuals.

6.1.3. El Pràcticum

El Pràcticum és una assignatura clau del pla de estudis que té com finalitat principal la integració dels coneixements teòrics i pràctics adquirits al llarg del grau. En el marc del Pràcticum tots els estudiants del grau de Comunicació han de dur a terme un període de pràctiques professionals que es realitzen durant el curs acadèmic en el qual s'han matriculat de l'assignatura. El disseny metodològic d'aquesta assignatura està enfocat que els estudiants posin en pràctica habilitats pròpies de l'àmbit de la comunicació, a més d'un conjunt de competències transversals (com ara l'autonomia, la iniciativa, el treball en equip, el pensament estratègic i la capacitat d'anàlisi crítica), sempre mitjançant una estreta vinculació entre la formació acadèmica i el món professional.

Considerem important explicar l'evolució d'aquesta assignatura des de la posada en marxa de la titulació. En el moment inicial de desplegament del grau, es va optar per integrar les pràctiques com una part de l'assignatura Treball final de grau (TFG), donant-los el caràcter optatiu. Aquesta decisió prenia en consideració el fet que una part molt significativa del nostre alumnat estava format per persones actives en el mercat laboral, per la qual cosa les pràctiques podien representar una barrera important en la conciliació entre la formació i la vida professional. Tres anys després del desplegament de l'assignatura, diferents factors ens han portat a revisar aquesta estructura. En concret:

- La demanda creixent de pràctiques curriculars per part dels estudiants, enteses com una oportunitat per a la inserció o reinserció laboral.
- La implantació d'un conjunt d'eines i recursos en línia que ens permeten oferir a tots els estudiants la possibilitat de fer pràctiques professionals en la modalitat virtual. Des d'aquesta perspectiva, l'obligatorietat de les pràctiques ja no representa una barrera, atès que es manté la flexibilitat i l'asincronia, elements clau del model educatiu UOC.
- La necessitat de potenciar les relacions de col·laboració i de transferència de coneixement entre la universitat i el món professional, considerant el valor afegit que aquest fet aporta a la titulació i a l'experiència formativa dels estudiants.

Aquests factors han estat els detonants d'una proposta de modificació que es va consolidar l'any 2016, i que estableix la transformació de l'assignatura TFG de 12 crèdits en dues assignatures obligatòries de 6 crèdits cadascuna: Pràctiques i Treball final de grau. Aquest canvi ens aporta els beneficis següents:

- L'oportunitat de donar més rellevància a les pràctiques dins de la titulació i d'ampliar les relacions de col·laboració amb empreses del sector de la comunicació.
- Més flexibilitat a l'hora de definir l'equip docent responsable de cada assignatura (tenint en compte perfils de professors col·laboradors més propers al món professional en el cas de les pràctiques, o més vinculats al món de la investigació en el cas del TFG).
- L'optimització dels procediments de gestió, ajustant-los a les necessitats de cada assignatura.
- La possibilitat d'incloure les pràctiques en el procediment de reconeixement acadèmic de l'experiència professional (RAEP).

S'espera que aquesta modificació, operativa des del febrer del 2016, ajudi a millorar tant la valoració de l'assignatura Pràcticum per part dels estudiants, com tots els processos de gestió que hi estan vinculats.

Paral·lelament, com a acció de millora, es treballa per a ampliar la diversitat territorial i temàtica de les places de pràctiques presencials que oferim als nostres estudiants, mitjançant convenis de col·laboració amb empreses i institucions del sector.

6.1.3.1. Les pràctiques virtuals

Les pràctiques professionals constitueixen, des del nostre punt de vista, el colofó imprescindible d'una formació òptima en l'àmbit de la comunicació. Tot i això, per als estudiants del grau de Comunicació de la UOC, avesats a cursar els estudis sense el requeriment de presencialitat i compaginant-los amb tota mena de responsabilitats laborals, personals i familiars, la realització de pràctiques presencials sovint significa un greu entrebanc. Malauradament, encara són molt poques les empreses i les institucions disposades a acollir estudiants que facin les pràctiques de manera virtual.

ComCity és un entorn virtual que permet als estudiants fer les pràctiques professionals reals des de qualsevol indret del món gestionant el temps com més els convingui. L'any 2012 es va posar en marxa una primera fase del projecte amb la creació de [UOCom, una agència virtual de comunicació solidària](#), al servei d'entitats sense finalitat de lucre. Els estudiants que fan el Pràcticum en aquest entorn treballen a partir de casos i clients reals, experimentant dinàmiques i circumstàncies pròpies d'un context professional, com ara el treball en equip, la resolució de problemes i l'organització del temps per objectius. A més, ho fan des d'una perspectiva solidària, ja que l'agència té com a clients entitats sense finalitat de lucre que es beneficien d'aquesta col·laboració. Actualment es treballa en una nova fase del projecte, que consisteix en la creació d'un mitjà de comunicació en línia que doni visibilitat a la producció dels estudiants que cursen el Pràcticum des de la perspectiva periodística. El nou mitjà s'anomena *imProve* i es comença a difondre el 2016.

6.1.3. El Treball final de grau (TFG)

En el marc d'aquesta assignatura, els estudiants han de proposar, elaborar i presentar un treball teòric-analític en l'àmbit de la comunicació. Aquest treball pot tenir diferents tipologies formals: estat de la qüestió sobre un tema concret, projecte de recerca empírica, fonamentació d'un projecte d'innovació o empenedoria, elaboració d'un projecte vinculat a la millora de l'entorn professional propi. Independentment de la tipologia, es considera com a requisit que el Treball final de grau de Comunicació tingui un enfocament analític conceptual i que estigui fonamentat en evidències teòriques de caràcter acadèmic.

Prenent en consideració la rellevància que té aquesta assignatura en el marc de la titulació, des que es va començar a impartir l'any 2011, el TFG ha estat objecte d'un seguiment acurat, que ha donat lloc a diverses accions i propostes de millora.

Un dels aspectes que ha estat objecte de millora en els darrers semestres és la gestió i difusió de la informació que s'ofereix als estudiants sobre aquesta assignatura. Cal destacar que a diferència d'altres assignatures estructurades entorn de proves d'avaluació contínua, el TFG es basa en un disseny metodològic que té com a criteri fonamental l'elaboració progressiva d'un projecte individual (la dissertació final de grau). Així, doncs, la realització del TFG requereix que els estudiants prenguin decisions sobre l'elaboració del treball fins i tot abans de matricular-se de l'assignatura (atès que se'ls demana que facin una proposta temàtica durant el procés de prematriculació). En termes generals, l'estructura organitzativa del TFG exigeix un nivell alt d'implicació, iniciativa i autonomia per part dels estudiants, el qual es considera necessari i apropiat en el marc d'una assignatura que culmina la titulació i ha de permetre consolidar les competències que s'han treballat al llarg del grau. Malgrat això, en contrast amb una trajectòria formativa en què una gran part de les assignatures s'organitzen entorn d'activitats pautades i preestablertes, el tipus d'implicació que requereix el TFG tendeix a generar neguit i dubtes entre els estudiants.

És per això que de manera progressiva hem estat implantant accions que busquen millorar la percepció que els estudiants tenen del Treball final de grau. En concret:

- Creació d'un web informatiu sobre el TFG.
- Millora del protocol d'informació i acompanyament que segueixen els tutors durant els procediments específics de matriculació que requereix aquesta assignatura.

- Realització de sessions informatives presencials i amb reproducció en temps real (*streaming*) obertes a tots els estudiants de la titulació (vegeu-ne l'[exemple](#)).

Durant l'elaboració del TFG, l'estudiant té a la seva disposició un conjunt de material de suport de caire informatiu i metodològic (pla docent, guia per a l'elaboració del TFG i activitats transversals). També és important esmentar el tractament que rep l'assignatura Treball final de grau pel que fa a l'estructura de l'equip docent. Per a garantir l'acompanyament individualitzat que requereix la realització de la dissertació final de grau, cadascun dels estudiants matriculats a l'assignatura té assignat un director de projecte (professor col·laborador especialista en el camp de desenvolupament del TFG) que segueix, de manera personalitzada, el desenvolupament de l'estudiant durant tot el transcurs de l'assignatura.

6.2. El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge volguts i és públic.

El sistema d'avaluació de les assignatures del grau de Comunicació es descriu en el pla docent i està a disposició de l'estudiant des del començament del semestre. El model d'avaluació prioritari de la titulació és l'avaluació contínua (AC), estructurada entorn d'activitats formatives en línia que es complementen amb una prova de síntesi presencial. L'examen final (EX) és una via alternativa per als estudiants que no hagin superat l'AC.

Atès que els resultats d'aprenentatge que ha d'assolir un estudiant del grau de Comunicació són de tipus fonamentalment analític, de creació o relacionats amb la gestió de la informació, es considera que l'avaluació contínua és el model que aporta més avantatges, en la mesura que afavoreix la construcció progressiva de coneixements.

Les proves d'avaluació contínua (PAC) constitueixen l'eix vertebrador de l'AC. Estan elaborades a partir de criteris d'avaluació que prioritzen la capacitat de reflexionar entorn de casos i problemes reals, la vinculació entre teoria i pràctica i l'anàlisi contextual. La capacitat de treballar en equip és una altra competència de caire general que s'incorpora a l'avaluació contínua mitjançant activitats que tenen com a fil conductor l'elaboració col·laborativa de continguts. També és destacable la importància que es dona a l'avaluació de competències relacionades amb la capacitat de comunicació interpersonal, el lideratge i l'emprenedoria, habilitats que es treballen mitjançant activitats que es fonamenten en jocs de rol i simulacions de situacions quotidianes del món professional de la comunicació. A més de les PAC, també es fan activitats no avaluables (com ara els debats i els fòrums de discussió sobre temes d'actualitat relacionats amb els continguts de les assignatures) que permeten introduir qüestions d'actualitat i incrementar la interacció i la col·laboració entre estudiants.

Pel que fa a l'assignatura TFG, només es pot superar a partir de l'avaluació contínua (no incorpora la prova de síntesi ni la possibilitat de superar-lo per la via d'un examen final). Es tracta d'una avaluació formativa que es basa en l'acompanyament progressiu de l'estudiant mitjançant activitats transversals de caire metodològic i el retorn (*feedback*) personalitzat de lliuraments parcials del TFG. D'aquesta manera, es procura que l'estudiant s'impliqui d'una manera regular, progressiva i autònoma en la realització de la dissertació final de grau, sempre comptant amb el retorn constant del professor col·laborador que té assignat com a director de projecte. Com a punt culminant del procés de formació del TFG, l'estudiant ha de fer una presentació oral de la seva dissertació final de grau en format vídeo. En l'avaluació del TFG es tenen en compte tres criteris principals: procés d'elaboració (15%), treball escrit (60%) i presentació virtual (25%). La guia del TFG, disponible a l'aula virtual, inclou i detalla els criteris d'avaluació de l'assignatura.

Tots aquests elements ens porten a considerar que el sistema d'avaluació del grau de Comunicació, del qual s'informa públicament tots els estudiants de la titulació, permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge que cal assolir.

6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

Els resultats de l'acció docent, des d'una perspectiva global, són adequats i compleixen els valors esperats. Tant la taxa de rendiment (81,7%) com la taxa d'èxit (95,5%) de la titulació es mantenen altes i

per sobre del valor esperat. Per tant, pel que fa als resultats acadèmics, es pot concloure que són molt positius i que posen de manifest els bons resultats del sistema d'avaluació contínua que es detalla a l'apartat 6.2. d'aquest informe.

Pel que fa a la valoració dels estudiants, en termes generals és positiva (la satisfacció global amb la titulació es manté, des de l'inici del seu desplegament, entre 4,2 i 4,1 sobre 5). D'altra banda, el resultat de les enquestes per assignatura (que inclou indicadors específics relatius a la consultoria, els recursos d'aprenentatge i el sistema d'avaluació) ens ha permès identificar dos aspectes concrets que necessiten una atenció especial: els recursos d'aprenentatge i la qualitat del retorn. Tots dos aspectes han estat objecte de diferents accions de millora esmentades en el punt 6.1 d'aquest informe i detallades en l'IST 2013-2014. En aquest sentit, ens agradaria remarcar que, veient els resultats generals de satisfacció respecte als recursos d'aprenentatge (69,2% de mitjana en el curs 2014-2015), es va fer una inversió extraordinària destinada a la creació i renovació dels materials docents i de les fonts d'informació. Entre les assignatures del grau de Comunicació que s'han beneficiat d'aquesta inversió, destaquem les següents: Realització audiovisual, Introducció a la comunicació audiovisual, Tecnologia dels mitjans audiovisuals, Polítiques de comunicació, Comunicació de crisi, Teories de la comunicació, Fonaments de planificació de mitjans, Introducció a la publicitat, Règim jurídic de la comunicació, Organització d'actes i protocol, i Disseny visual i expressió gràfica. S'espera que aquesta inversió hi aportï una millora substancial dels nivells de satisfacció en aquest àmbit.

Un segon fet significatiu és que les enquestes de valoració de la nova aula i els tests d'usabilitat que s'han fet des de la seva implantació indiquen que la satisfacció global amb aquest nou recurs és molt positiva. Els aspectes més ben valorats són la flexibilitat a l'hora de configurar els recursos i les eines, l'aspecte visual de l'aula (més agradable i intuïtiva) i l'estructuració de les activitats (organitzades en format de línia de temps). Així mateix, tornem a destacar la inversió en materials en nous formats (audiovisuals i interactius), com s'explica en el punt 6.1.2 d'aquest informe («Millora contínua dels recursos d'aprenentatge»).

6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

Atès que el nombre de graduats encara és reduït, no disposem de dades representatives sobre la inserció laboral dels estudiants del grau de Comunicació. Malgrat això, les enquestes que es fan anualment a tots els graduats de la UOC ens aporten informació interessant sobre aquest tema. Per exemple, ens indiquen que un alt percentatge de les persones que accedeixen al grau de Comunicació ho fan motivades per aconseguir una millora professional (37%) o per aconseguir una titulació que certifiqui la seva expertesa en el camp de la comunicació (41%). Sobre aquest segon punt, cal afegir que un nombre important dels nostres estudiants ja estan actius en el mercat laboral, molts d'ells en l'àmbit propi de la titulació. També és significatiu que el 71,4% de les persones enquestades assenyalen com a factor rellevant en la tria de la titulació la flexibilitat en la gestió del temps que proporciona el model educatiu de la UOC, i que un alt percentatge dels graduats de la UOC (89%) afirma que triaria la mateixa titulació si tornés a començar els estudis.

Pensem que aquestes dades ens donen indicatius clars sobre el interès, la vigència i la rellevància que té la titulació per a les persones que l'han acabat, moltes d'elles actives professionalment o en procés d'inserció en el mercat laboral.

Grau d'Informació i Documentació

Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu

1.3. Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per a la titulació i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes.

El grau d'Informació i Documentació es va començar a impartir en el curs 2009-2010, després d'un procés de disseny en què es van tenir en compte els resultats d'un procés de consultes intern i extern. Es partia, així mateix, de l'experiència en la docència de l'antiga llicenciatura de Documentació (segon cicle). S'orienta a un ventall ampli de perfils d'estudiants en tres grans branques que es reflecteixen en l'optativitat: biblioteconomia i documentació, gestió d'informació, i sistemes d'informació.

En els darrers tres cursos acadèmics, la matrícula total d'estudiants s'ha mantingut estable. Pel que fa a l'evolució de la matrícula d'estudiants de nou ingrés, amb una moderada tendència a la baixa durant els anys 2013-2014, ha experimentat un punt d'inflexió de nou a l'alça en el curs 2015-2016. Poden haver contribuït a aquesta situació la conjuntura socioeconòmica actual combinada amb altres factors, com la dificultat de l'entorn professional i empresarial.

Algunes de les mesures que s'han dut a terme per a tenir uns resultats de matrícula més bons han estat:

- Redisseny de la informació a nous titulats.
- Accions per a fomentar i facilitar el pas de la llicenciatura de Documentació al grau.
- Estudi i seguiment de l'abandonament dels estudiants.
- Pla estratègic de la titulació (pla de màrqueting i model Canvas).

Juntament amb aquestes mesures, cal considerar les que la Universitat en general ha engegat per aconseguir més estudiants en totes les titulacions.

Respecte a les vies d'accés, observem que la majoria dels estudiants, aproximadament el 75%, prové d'altres titulacions universitàries, siguin acabades o per acabar. Tot apunta que la nostra titulació cobreix les necessitats de formació al llarg de la vida dels estudiants, que disposen en la majoria de casos d'una extensa experiència professional i també acadèmica. Aquest fet, diferencial de la UOC i molt marcat en aquesta titulació, ens indica l'adequació d'oferir el procediment de reconeixement acadèmic de l'experiència professional als estudiants. Així mateix, es vol, en un futur, dur a terme un seguit d'accions de difusió i presentació del grau per tal d'augmentar la presència d'estudiants procedents de cicles formatius de grau superior (CFGS), actualment el 6,5%, tenint en compte el ventall ampli de CFGS vinculats al grau.

Les xifres d'abandonament de la titulació, tot i ser més positives que en la mitjana dels graus de la UOC, van dur a la creació d'un grup de treball amb l'objectiu de fer un seguiment adreçat a un conjunt d'assignatures i amb la intenció d'estudiar noves formes d'avaluació contínua que es puguin establir. Aquesta feina coincideix amb algunes de les línies de treball del conjunt de la Universitat. En concret, es consideraran aspectes com ara les assignatures de les quals es matriculen primer els estudiants i les assignatures amb rendiments més baixos.

En vista de tot això, durant el 2014, en el marc dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació, s'articula una reflexió i una anàlisi orientades a la millora del grau d'Informació i Documentació. Això dóna pas a l'elaboració de la proposta Modifica, enviada a l'AQU l'abril del 2015 i aprovada el juliol del 2015. Les principals modificacions són:

- L'actualització de continguts i competències per tal de tenir més presents noves realitats, continguts, competències i perfils professionals, tot incorporant noves assignatures o canviant algunes de les existents: *Big data*; *Community manager* i *content curator*; Minería de dades; Edició d'entorns digitals; Anàlisi web i auditoria de la informació; Polítiques d'informació i transparència.

- La reorganització de les assignatures optatives, amb la concreció de tres grans itineraris d'optativitat: gestió de serveis d'informació; intel·ligència i estratègia empresarial, i experiència d'usuari.
- La incorporació de les pràctiques en el procediment de reconeixement acadèmic de l'experiència professional (RAEP), establint l'assignatura Pràctiques professionals com a assignatura optativa del grau.
- L'extinció del segon cicle de Documentació en el grau d'Informació i Documentació.

1.4. La titulació disposa de mecanismes de coordinació docent adequats.

Pel que fa a mecanismes de coordinació podem destacar els següents:

- La *Comissió de Titulació* s'ocupa dels aspectes més estratègics respecte a la planificació de la titulació, els objectius de millora contínua de la qualitat docent i les línies d'evolució del grau. És integrada pel director dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació, el director del grau, la màger de programa d'Informació i Comunicació, i quatre professors.
- Les *reunions plenàries de programa* s'ocupen regularment d'aspectes de millora contínua en relació amb la qualitat docent i la gestió acadèmica. Hi assisteixen els professors responsables d'assignatures del grau i personal de gestió vinculat al grau, convocats pel director del grau. Un tema destacat en aquestes reunions és l'establiment i l'actualització d'estàndards sobre la docència de les assignatures referents a temes com el retorn, l'elaboració de PAC, els plans docents, l'avaluació, els recursos i materials docents, etc.
- La *coordinació dels tutors*, per part del director del grau i amb suport de gestió, es porta a terme de manera contínua mitjançant el fòrum de tutors, la qual cosa permet fer un retorn habitual. Regularment, també es fan reunions presencials amb tutors de l'equip per a treballar aspectes concrets rellevants.
- La coordinació amb els professors col·laboradors és liderada en cada cas pel professor responsable. Tot i així, a les jornades docents que se celebren periòdicament en el conjunt de la UOC, els Estudis reuneixen els professors col·laboradors i s'aprofita l'ocasió per a explicar aspectes docents rellevants, que són compartits i incorporats en les diferents assignatures. Així mateix, els resultats de les enquestes als estudiants són valorades entre els professors responsables i els professors col·laboradors per a generar propostes de millora dels elements relacionats amb l'avaluació contínua, els materials docents i la docència.
- Els *grups de treball* estan formats per professors de la titulació i personal de gestió. Neixen per a donar resposta a les accions de millora plantejades en els informes de seguiment de la titulació. És un mecanisme de coordinació molt ben valorat que facilita el treball col·laboratiu i la transversalitat entre equips (personal de gestió i acadèmic). Durant el període 2014-2015, s'han creat els grups de treball següents:
 - Abandonament: grup creat amb l'objectiu de reduir l'abandonament dels estudiants al llarg del procés d'aprenentatge.
 - *Feedback* docent: grup creat per a millorar i homogeneïtzar la qualitat del retorn a l'estudiant per part del professorat. Es concreta amb una anàlisi del retorn durant l'any 2014 i genera un document amb pautes per a un retorn als estudiants correcte. Cal dir que els resultats del retorn en el grau d'Informació i Documentació mostren bons resultats.
- Innovació docent: grup que té com a objectiu recollir, analitzar i impulsar iniciatives docents, fent també èmfasi en la millora de la satisfacció dels materials docents i dels recursos d'aprenentatge
- Treball final de grau: grup creat per a avaluar i repensar les accions del TFG i possibles millores que s'hi podrien incorporar.
- Treball sobre difusió i xarxes socials: grup que té l'objectiu d'elaborar estratègies i impulsar accions que millorin la visibilitat de les titulacions. Amb una presència a les xarxes socials de més abast i de més qualitat es procura posar en valor l'expertesa de l'equip docent i també ampliar els espais de relació amb la comunitat universitària (Alumni, professorat col·laborador i grups d'interès o *stakeholders*).

D'altra banda, el fet de pertànyer a les i-Schools, xarxa d'universitats en l'àmbit de la informació amb prestigi internacional, permet el contacte continu amb noves experiències, a més de poder percebre noves

tendències docents. Aquests contactes han permès, així mateix, poder contrastar i generar les noves assignatures presentades a la proposta Modifica, feta pública el juliol del 2015.

Estàndard 6: Qualitat dels resultats dels programes formatius

La documentació i les evidències presentades en aquest autoinforme reflecteixen el desplegament progressiu de la titulació. Especialment pel que fa les assignatures optatives, el desplegament s'ha anat ajustant al ritme del flux dels estudiants. A hores d'ara, s'han desplegat totes les optatives. Així mateix, l'oferta acadèmica s'ha racionalitzat de manera que algunes assignatures, entre les quals totes les optatives, s'ofereixen cada dos semestres.

S'ha establert una selecció d'assignatures, de diferents temàtiques dins del grau i situades en diferents trams de la trajectòria docent, que serveixen per a il·lustrar en aquesta secció exemples de bones pràctiques i bons resultats docents: Introducció a la informació i la documentació (IID), Llenguatges documentals I (LDI), Tecnologies de la informació (TI), Cerca i recuperació d'informació (CRI) i Treball final de grau. Pensem que la tria d'assignatures ens ofereix una mostra prou representativa, en la mesura que hi ha dues de les assignatures que considerem inicials (IID, LDI), una de les assignatures obligatòries que, tot i que forma part de la nostra disciplina científica, també s'ofereix en el grau de Comunicació (CRI), i una altra assignatura amb un component tecnològic important, cosa que fa que tingui unes característiques diferents quant als continguts i els recursos (TI). Són exemples, així mateix, d'àmbits de coneixement especialitzats que s'ofereixen com a assignatures obligatòries.

6.1. Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge volguts, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.

El repertori de competències del grau va ser elaborat tenint en compte un procés de consultes amb actors interns i externs. Una referència clau va ser el *Libro Blanco de Información y Documentación*, elaborat per la xarxa acadèmica espanyola de l'àmbit amb participació de la UOC.

Prèviament a l'inici de semestre, en el moment que els equips docents de les assignatures n'estan fent la preparació, es distribueixen unes directrius i uns documents plantilla sobre l'elaboració del pla docent, les proves d'avaluació contínua i altres documents del curs. Aquests documents inclouen la integració adequada de les competències i els objectius i es revisen cada semestre.

En el conjunt de les assignatures del grau, s'utilitza una considerable diversitat de tipologies d'activitats, tenint en compte la diversitat de les competències que cal assolir: cerca, anàlisi i síntesi d'informació; comentari, argumentació i debat; elaboració d'informes; estudi de cas; resolució de problemes basats en situacions reals, etc. La documentació adjunta de les assignatures Introducció a la informació i la documentació, Llenguatges documentals I, Gestió de continguts i Tecnologies de la informació n'és una mostra. En moltes assignatures, especialment les de caràcter més tècnic, es fomenta l'ús del fòrum de l'aula durant les activitats com a eina d'ajuda mútua i aprenentatge dels estudiants, sota la supervisió del professor col·laborador.

Així mateix, en el grau s'utilitza un ampli ventall de recursos d'aprenentatge: mòduls didàctics, dossiers de lectures, guies d'estudi, programari lliure, etc. Els mòduls didàctics tenen un encàrrec d'autoria i procés d'edició específic, i s'utilitzen en la majoria de les assignatures com a material principal de l'assignatura i fil conductor. En alguns casos, considerant àmbits de coneixement que s'actualitzen molt sovint i que generen nous continguts, es fan dossiers de lectures o guies d'estudi. Així mateix, en algunes assignatures de caire més tecnològic s'empren diferents versions de programari. En les assignatures de referència es poden trobar exemples de tots aquests recursos, els quals generalment es troben a disposició de l'estudiant des de l'obertura del semestre. Com a compromís de millora contínua dels recursos, diverses assignatures incorporen entorns digitals (wikis, blogs) per a poder actualitzar millor els continguts. Finalment, en algunes assignatures es fan visites presencials a alguns centres per a oferir un coneixement concret, amb un videoresum que s'ofereix als estudiants que no hi han pogut assistir.

Entre les innovacions que s'han anat introduint en el grau, cal destacar les següents, amb una acceptació i un impacte positius: l'ús de wikis en assignatures de caràcter tècnic o que tenen una terminologia pròpia exhaustiva i complexa, per tal d'ajudar els estudiants a donar-hi sentit (com en Tecnologies de la informació i Llenguatges documentals I); l'aplicació de sessions de redisseny d'assignatures amb suport de tècnics de

disseny instruccional de l'eLearn Center (Course Sprint); la implantació de la nova interfície d'aula (prova pilot durant el 2014 i generalitzada el 2015); l'ús de continguts creats per professorat del grau a la revista *COMeIN* o al blog *DocuBlog* per a vincular aspectes d'assignatures a l'actualitat.

A més a més, cal destacar que els mòduls didàctics d'algunes assignatures del grau estan publicats en obert, ja que van formar part del projecte d'innovació e-Alquímia, que es va dur a terme a la UOC al començament del desplegament del grau (com en el cas d'Introducció a la informació i la documentació i Llenguatges documentals I).

Una de les accions de millora que es van portar a terme amb aquesta finalitat va ser la implantació del nou model d'aula virtual en totes les assignatures de la titulació. Aquest nou model d'aula aporta millores importants en la usabilitat i l'organització i visualització de la informació, i a més possibilita vincular-hi una gran varietat d'eines docents (wikispaces, microblogs, blogs, multiblogs i fòrums, entre altres). Aquest nou recurs ha estat valorat de [manera molt positiva](#) pels estudiants.

Durant el curs 2014-2015 s'ha dut a terme una auditoria del retorn a l'estudiant en les assignatures, i s'ha pogut comprovar que a hores d'ara s'hi fa generalment tant un retorn general com personalitzat. Durant aquest curs s'han establert directrius i estàndards per tal d'assegurar un marc general per a totes les assignatures del grau. I el 2015 s'ha treballat per a reforçar la difusió i la implantació d'aquests estàndards per part dels professors col·laboradors, que ha arribat a quasi la totalitat de les assignatures.

Totes aquestes accions i àmbits de millora contínua, pensem que ens permeten donar resposta a les necessitats canviants de la titulació i de l'aprenentatge i tenir una visió dinàmica de les assignatures.

6.1.1. El treball final de grau (TFG)

Els estudiants del grau d'Informació i Documentació realitzen el treball final de grau per mitjà de dues assignatures de 6 crèdits cada una, Treball final de grau I (TFG I) i Treball final de grau II (TFG II), que poden cursar en un mateix semestre o en dos. A més a més, en tots els casos els estudiants trien una de les tres vies que se'ls proposa: projecte pràctic en entorn empresarial, projecte professional i treball de recerca. Es disposa d'una guia que es lliura als estudiants i d'un calendari perquè ells puguin decidir quina via del TFG trien. Cal afegir que a partir del curs 2016-2017, tal com es va concretar en el marc del Modifica del grau d'Informació i Documentació, es crearà una nova assignatura, Pràctiques professionals, que inclourà les pràctiques curriculars dels estudiants. Per a aquestes pràctiques, es crearà un nou espai web que permetrà centralitzar el procés.

La metodologia en el cas del TFG segueix l'avaluació contínua, essent els terminis intermedis diferents apartats de la memòria final, de manera que els estudiants ja van avançant les diverses fases del treball (cerca bibliogràfica, plantejament de la recollida de dades, descripció del centre, planificació del projecte), amb el suport dels diversos professors col·laboradors de què disposen. En el cas del projecte pràctic en entorn empresarial, a més a més de tenir un tutor extern (amb feina no avaluativa), el treball els permet poder fer un seguiment acurat del seu aprenentatge. Actualment, pel que fa als professors col·laboradors, en el cas de la via del treball de recerca, són professors dels Estudis amb experiència investigadora (acreditats); pel que fa al projecte professional i al projecte pràctic en entorn empresarial, són professors col·laboradors amb una llarga experiència que ajuden els estudiants en la inserció laboral i en la millora de les seves capacitats. Finalment, els estudiants, mentre fan el TFG I, omplen el que anomenem memòria de competències, que té com a objectiu que reflexionin sobre el grau d'assoliment personal de les competències del grau i sobre quines han pogut treballar més durant el TFG.

Els treballs finals de grau que s'han dut a terme fins ara pensem que en cada un dels seus àmbits han donat un bon resultat, amb treballs de bona qualitat. Aquests mateixos treballs, tal com fem veure als estudiants, esdevenen aparadors adequats per a una inserció laboral més bona, de manera que fem èmfasi en una visió dels [TFG](#) com a treballs per al començament de la professió.

6.2. El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge volguts i és públic.

Les proves d'avaluació contínua (PAC) constitueixen l'eix vertebrador de l'avaluació contínua (AC). Estan elaborades a partir de criteris d'avaluació que prioritzen la capacitat de reflexionar entorn de casos i

problemes reals, la vinculació entre teoria i pràctica, i l'anàlisi contextual. La capacitat de treballar en equip és una altra competència de caire general que s'incorpora a l'avaluació contínua mitjançant activitats que tenen com a fil conductor l'elaboració col·laborativa de continguts. També és destacable la importància que es dona a l'avaluació de competències relacionades amb la capacitat de comunicació interpersonal, el lideratge i l'emprenedoria, habilitats que es treballen per mitjà d'activitats que es fonamenten en jocs de rol i simulacions de situacions quotidianes del món professional de la comunicació. A més de les PAC, també es fan activitats no avaluable (com ara els debats i els fòrums de discussió sobre temes d'actualitat relacionats amb els continguts de les assignatures) que permeten introduir qüestions d'actualitat i incrementar la interacció i la col·laboració entre els estudiants.

La gran majoria de les assignatures del grau, inclosa la mostra de referència, segueixen el sistema d'avaluació més estàndard de la UOC, en el qual la superació de les activitats de l'avaluació contínua (AC) dona pas a una prova síntesi (PS) com a prova d'avaluació final. En cas de no superar-se l'AC, s'ha de fer un examen final (EX). S'ha considerat que aquest sistema era el més adequat per a anar adquirint i avaluant les competències de l'assignatura.

Semestre a semestre es fa el seguiment del sistema d'avaluació i l'equip docent de cada assignatura té l'opció de confirmar el sistema d'avaluació o modificar-lo.

Els criteris d'avaluació respecte a les activitats d'avaluació contínua s'inclouen en l'enunciat que es distribueix en iniciar-se l'activitat, seguint les directrius establertes sobre això pel grau. Per al cas de les proves de síntesi i dels exàmens, al final del semestre es publiquen orientacions sobre aspectes com l'estructura i la tipologia de les preguntes, i el pes d'aquestes preguntes en la puntuació de la prova.

El Treball final de grau s'avalua principalment per via de l'avaluació contínua i cada activitat permet treballar diversos apartats de la memòria final alhora que les diverses competències del TFG, sigui quina sigui la via que trien els estudiants. A més a més, es duu a terme una defensa virtual dels TFG, en la qual els estudiants tenen dos o tres dies per a respondre un seguit de preguntes que els plantegen el conjunt de professors col·laboradors (no únicament el seu) i en què poden aprofundir alguns aspectes per a comprovar de manera efectiva l'assoliment de les competències. Així mateix, el fet de combinar l'avaluació contínua, a la qual els estudiants estan acostumats, amb la defensa virtual, que els permet fer una digestió acurada sobre el procés d'aprenentatge (amb qüestions relacionades amb els punts forts i febles del seu treball), permet fer un aprenentatge millor, alhora que forneix elements més bons per a l'avaluació. Es proposa als estudiants amb més bones notes del TFG que dipositin el treball al repositori de la UOC. Pensem que és una bona pràctica i ajuda els nous estudiants a copsar bons exemples del TFG. Arran del grup de treball sobre TFG que es va dur a terme, ens plantegem en el curs 2015-2016 la incorporació d'eines com Presenta@ per al treball de les competències de presentació en públic.

6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

Els resultats de l'acció docent, des d'una perspectiva global, són adequats i compleixen els valors esperats. Tant la taxa de rendiment (79,3%) com la taxa d'èxit (96,2%) de la titulació es mantenen altes i per sobre del valor esperat. Per tant, pel que fa als resultats acadèmics, es pot concloure que són molt positius i que posen de manifest els bons resultats del sistema d'avaluació contínua que es detalla a l'apartat 6.2.

Pel que fa a la valoració dels estudiants, en termes generals és positiva (la satisfacció global amb la titulació es manté, des de l'inici del seu desplegament, entre 3,9 i 4,1 sobre 5). D'altra banda, el resultat de les enquestes per assignatura (que inclou indicadors específics relatius a la consultoria, els recursos d'aprenentatge i el sistema d'avaluació) ens va permetre identificar dos aspectes concrets que consideràvem que podien necessitar una atenció especial: els recursos d'aprenentatge i la qualitat del retorn. Aquests dos àmbits han format part del grup de treball tant d'innovació docent com del retorn. Les conclusions de les seves anàlisis han ajudat a dissenyar els nous continguts per a les assignatures noves proposades en el Modifica del grau d'Informació i Documentació, i també els nous creditatges encarregats en els darrers dos anys per a la creació de nous materials per a assignatures ja existents.

Un segon fet significatiu és que les enquestes de valoració de la nova aula i els tests d'usabilitat que s'han fet des de la seva implantació indiquen que la satisfacció global amb aquest nou recurs és molt positiva. Els aspectes més ben valorats són la flexibilitat a l'hora de configurar els recursos i les eines, l'aspecte

visual de l'aula (més agradable i intuïtiva) i l'estructuració de les activitats (organitzades en format de línia de temps).

6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

Atès que el nombre de graduats encara és reduït, no disposem de dades representatives sobre la inserció laboral dels estudiants del grau d'Informació i Documentació. Comptem que en els propers anys tindrem més dades i millors. Val a dir que en la titulació prèvia a l'EEES, la llicenciatura de Documentació, els percentatges d'inserció laboral sempre han estat força elevats, tal com assenyalen els diferents estudis duts a terme per l'AQU d'inserció laboral.

Màster universitari de Gestió estratègica de la informació i el coneixement en les organitzacions

El màster de Gestió estratègica de la informació i el coneixement en les organitzacions (GEICO) és una titulació de màster que té l'objectiu de capacitar els estudiants per a entendre el valor estratègic de la informació i el coneixement en l'economia i la societat actuals i desenvolupar les habilitats que els permetin capitalitzar aquest coneixement, sigui en l'àmbit acadèmic o en el professional. Per això mateix, el màster té dos itineraris diferenciats, el de recerca i el professionalitzador, que es defineixen a partir d'uns mòduls d'assignatures propis de cada itinerari ([vegeu la memòria del màster universitari GEICO, pàg. 36](#)). Es va posar en marxa el segon semestre del curs 2013-2014 i és el primer màster oficial impulsat des dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació. Així, doncs, el màster té encara una història curta. Els primers estudiants que se n'han graduat ho han fet el primer semestre del curs 2015-2016.

El plantejament del contingut del màster és clarament interdisciplinari, ja que la gestió estratègica de la informació i el coneixement requereix elements de moltes disciplines com l'economia, la informàtica, la informació i la documentació, la direcció empresarial, l'organització, la innovació o l'estratègia empresarial.

Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu

1.3. Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat per a la titulació i el seu nombre és coherent amb el nombre de places ofertes.

Fins ara, la mitjana de la matrícula ha estat d'uns 45 estudiants anuals, però amb una tendència clarament a augmentar, de manera que el curs 2015-2016 s'ha arribat a 79 estudiants. Tot i que al principi d'oferir-se la titulació (cursos 2013-2014 i 2014-2015) el nombre de matrícules estava una mica per sota de les previsions inicials que s'havien fet a la memòria ([vegeu la memòria del màster universitari GEICO, pàg. 105](#)), tenint en compte l'evolució de la incorporació d'estudiants nous, podem dir que el curs 2015-2016 ja s'ha assolit el ritme d'incorporació previst inicialment. Es tracta, a més, d'un dels màsters amb més matriculats de l'Estat en l'àmbit de la informació i documentació.

El perfil dels estudiants és interdisciplinari, tal com es preveia i es pretenia, tenint en compte l'enfocament del màster. Després d'analitzar les dades de 22 estudiants que van demanar accés a l'aula d'acollida el curs 2014-2015, es pot veure que 13 provenen de 10 branques de l'àmbit de les ciències socials, 7 de carreres tècniques o de ciències i 1 d'humanitats. En el cas de les ciències socials es troben sobretot perfils de l'àmbit d'informació i documentació, del de comunicació, i del d'economia i d'administració i direcció d'empreses. Pel que fa a les carreres tècniques, destaquen les enginyeries informàtiques. Un examen preliminar dels perfils dels 63 estudiants matriculats el curs 2015-2016, permet confirmar aquesta tendència. El 65% dels estudiants ve de titulacions de l'àmbit de les ciències socials; el 24%, del de titulacions tècniques o de ciències, i l'11%, de les humanitats.

L'aproximació interdisciplinària del programa facilita que s'hi puguin incorporar perfectament els estudiants procedents de diverses titulacions tant de l'àmbit de les ciències socials com de les ciències o enginyeries. Els estudiants han de fer un petit esforç suplementari en les matèries que tenen components importants d'àmbits que no són el seu de procedència, però això no comporta cap problema. Concretament, a la memòria de la titulació ja s'especifica que podran ingressar sense necessitat de cursar cap complement de formació els titulats provinents de les ciències econòmiques, polítiques i empresarials, de la comunicació i de la informació i documentació, i també els que vinguin de les tecnologies de la informació i la comunicació, de les tecnologies de la indústria o d'enginyeries superiors. Com es pot veure a les dades d'accés, aquests perfils representen la gran majoria dels estudiants actuals del màster. En els altres casos, la tutora fa una valoració de la necessitat o no de cursar uns crèdits de complements formatius en els àmbits de la informació i la documentació o de l'empresa. Els resultats obtinguts fins ara mostren que la diversitat de perfils no ha plantejat cap mena de problema, el rendiment és alt i els indicis que arriben a la tutora en general són molt bons i la satisfacció entre els estudiants és alta. De fet, així ho confirmen les taxes de rendiment i d'èxit, que pràcticament estan totes per sobre del 80%. Com veurem, la capacitació competencial que s'ofereix és coherent amb els perfils de procedència i s'ajusta als objectius de formació d'aquest màster.

Pel que fa a l'abandonament, la curta vida del màster fins ara no permet tenir dades rellevants sobre aquesta qüestió. Tanmateix, podem indicar que el comportament de les cohorts de nou ingrés és equivalent

a les dels altres màsters universitaris de la UOC i esperem obtenir uns resultats similars pel que fa a aquest aspecte també en el futur.

1.4. La titulació disposa de mecanismes de coordinació docent adequats.

La titulació ha dut a terme els mecanismes de coordinació docent previstos en la memòria. En la part transversal (estàndard 4) s'especifica el funcionament de coordinació docent característic dels Estudis, que dona el marc d'actuació al màster i que té com a elements fonamentals els següents:

La Comissió de Titulació. Aquesta comissió s'ocupa dels aspectes estratègics relacionats amb la planificació de la titulació, la millora contínua de la qualitat docent i les línies d'evolució del màster. Està integrada pel director dels Estudis de Ciències de la Informació i de la Comunicació, el director del màster de Gestió estratègica de la informació i el coneixement en les organitzacions, la màner de programa d'Informació i Comunicació i quatre professors dels Estudis.

Les reunions plenàries de programa. Són reunions amb periodicitat mensual a les quals assisteix tot l'equip de professors responsables d'assignatura (PRA) i el personal tècnic de Gestió Acadèmica que dona suport a la titulació. S'ocupen regularment d'aspectes concrets i quotidians relacionats amb la qualitat docent i la gestió acadèmica, com és ara consensuar les línies generals que s'han d'adoptar en el programa, compartir bones pràctiques, analitzar els problemes que han aparegut i coordinar els elements de transversalitat que afecten diverses assignatures. A més, es disposa d'una sala virtual de l'equip propi de professorat del màster per a poder tractar dels temes referents a la docència del màster entre les reunions, si cal.

A banda dels anteriors, hi ha altres mecanismes de coordinació que es concreten en un conjunt d'accions:

- Cada professor responsable d'assignatura (PRA) assegura la qualitat de la docència de cada matèria en tots els aspectes del procés: qualitat i actualització de continguts i recursos, planificació docent, validació de les activitats i les proves d'avaluació i assoliment de les competències.
- Cada PRA s'ocupa de liderar i coordinar els diversos docents col·laboradors que poden actuar en una assignatura. Normalment, a l'inici del semestre els PRA es reuneixen amb els docents col·laboradors de les assignatures que coordinen per planificar la docència i al final del semestre per analitzar-la.
- El director acadèmic del programa es reuneix cada semestre amb la tutora del màster per analitzar els principals temes que han sorgit en l'acció tutorial sobre aspectes com la matriculació, els dubtes més freqüents dels estudiants o les possibilitats de millora dels procediments.
- Finalment, una vegada a l'any es fa una trobada entre tots els docents col·laboradors i tutors amb el professorat, el director acadèmic del màster i el director dels Estudis per tractar de diversos temes generals necessaris per al bon funcionament del màster.

Cada any, la direcció dels Estudis (juntament amb la Universitat) marca 4 o 5 objectius docents prioritaris, dels quals els programes concreten el desenvolupament i objectiven les evidències de la seva consecució.

Estàndard 6: Qualitat dels resultats dels programes formatius

Tot i la trajectòria encara curta del màster universitari de Gestió estratègica de la informació i el coneixement en les organitzacions, ja és possible fer una primera anàlisi de la qualitat dels resultats del programa. La selecció de les assignatures i les evidències que la il·lustren són el resultat del treball de la Comissió de Titulació i s'han discutit en una reunió plenària de programa.

Les dues assignatures que s'han triat (juntament amb TFM i Pràctiques professionals) per a exemplificar alguns dels aspectes més rellevants pertanyen al mòdul d'assignatures obligatòries. D'una banda, Gestió estratègica del coneixement és l'assignatura que desenvolupa els continguts nuclears del màster i, juntament amb alguns altres aspectes desenvolupats a les altres assignatures obligatòries, posa els fonaments per a la resta del màster. D'altra banda, Innovació és una assignatura representativa tant de la naturalesa dels continguts del màster, com de la manera de treballar-los, basada en recursos diferents de moltes procedències i en l'aprenentatge de competències concretes.

Creiem que aquestes dues assignatures, de continguts i concepció ben diferent, són un bon exemple de com el disseny dels plans docents i de les activitats formatives s'ajusta als objectius i les competències de l'assignatura i als objectius més generals del màster universitari de Gestió estratègica de la informació i el coneixement en les organitzacions.

6.1. Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge volguts, que corresponen al nivell del MECES adequat per a la titulació.

El perfil de competències de la titulació va ser dissenyat en coherència amb el perfil (estàndard 1) d'estudiants esperat i amb el nivell formatiu corresponent (MECES). A continuació destaquem alguns aspectes del treball que s'ha fet en l'assegurament de la qualitat de les activitats de formació i de la seva millora contínua.

6.1.1. Perfil competencial

Les activitats d'avaluació contínua (PAC) estan pensades per a l'adquisició de les competències de cada assignatura i del màster en general, i en conjunt estan pensades per a l'adquisició del nivell competencial i de formació professional proposat en la memòria del màster. En el pla docent (PD) de l'assignatura s'especifiquen les proves d'avaluació contínua (AC) i els criteris d'avaluació. En la formulació detallada de cada prova d'AC, que consta dins de l'aula (actualment l'aula està organitzada en funció de l'AC), s'especifiquen els objectius que es volen assolir i les competències que es treballaran en cada PAC. També es detallen els criteris d'avaluació. El sistema d'AC és la base per a l'assoliment dels estàndards d'acreditació de la titulació.

En les dues assignatures que s'han triat per a fer-ne l'anàlisi, Gestió estratègica del coneixement i Innovació —però es podria examinar qualsevol de les assignatures del màster— es pot veure que a més del treball competencial específic propi de cada assignatura, es té en compte la projecció professional de l'estudiant. Per exemple, a Gestió estratègica del coneixement es potencia l'aplicació dels coneixements teòrics que s'han treballat en la primera part de l'assignatura, amb l'aplicació d'aquests coneixements a casos d'empreses o institucions conegudes pels estudiants i a l'anàlisi d'eines tecnològiques reals, i amb la utilització d'una wiki en la qual es presenten una vintena de microcasos pràctics d'organitzacions reals intenses en coneixement de diversos sectors i entorns, i que serveixen de base per a l'anàlisi dels estudiants. A Innovació es treballen aspectes pràctics de la innovació com és ara l'anàlisi de casos reals d'empreses innovadores, d'empreses amb les quals l'estudiant tingui relació i de casos concrets de desenvolupament d'innovacions. A més, es desenvolupen les habilitats per a saber utilitzar les fonts d'informació externa accessibles per mitjà de la Biblioteca de la UOC. Tal com es pot veure, les avaluacions contínues (AC) d'aquestes dues assignatures —i de totes les altres— estan pensades per a assolir els objectius proposats en la memòria i per a treballar les competències assignades.

Durant l'any 2015 s'han fet una sèrie d'accions encaminades a incrementar la qualitat i la personalització del retorn que reben els estudiants sobre la seva feina en les proves d'avaluació. Això ha dut a l'establiment d'unes guies per als docents col·laboradors i la inclusió als plans docents de les assignatures dels compromisos en aquesta matèria.

Finalment, cal remarcar que des de la direcció dels Estudis s'està impulsant, aquest any 2016, una intensificació en el desenvolupament de la docència mitjançant el treball de les competències en tots els programes en general i en aquest màster en particular. En aquest sentit, el màster va ser convidat, mitjançant el seu director acadèmic, a participar en un taller organitzat els dies 21 i 22 d'abril de 2016 per les institucions integrants del consorci del projecte europeu Mastermind sobre el disseny i la implantació d'una admissió basada en competències.

6.1.2. Innovació docent

Quant a la innovació docent, val a dir que la introducció contínua d'elements innovadors en les assignatures del màster forma part de les directrius tant en l'àmbit dels Estudis com en l'àmbit del programa, i que això es reflecteix en els objectius anuals per al màster tant del 2015 com del 2016. Arran d'aquesta voluntat innovadora, en els darrers semestres s'ha avançat en diversos aspectes concrets que detallem a continuació.

A partir del segon any d'implantació, les assignatures van anar adoptant el nou model d'aula basat en l'activitat, que permet centrar l'atenció en uns aspectes determinats (i estructurar les tasques diàries)

d'acord amb les diferents activitats d'avaluació contínua. A més, aquesta aula disposa d'una relació d'eines docents que el professor pot activar en el moment de dissenyar l'aula (l'aula admet un grau molt alt d'adequació a les diferents necessitats docents) o en qualsevol altre moment del curs en funció dels resultats d'aprenentatge que es volen assolir i que s'indiquen en la formulació de la PAC (<http://aula.blogs.uoc.edu/aulas/files/2015/06/competencies.pdf>).

Progressivament, s'ha anat fent un ús més ampli i intensiu de materials i altres recursos procedents de diversos orígens, la majoria dels quals d'accés obert, que contextualitzats de la manera adequada permeten construir assignatures amb els continguts vigents i fàcils d'actualitzar. En aquest sentit, es constata la utilització creixent de materials audiovisuals, de wikis i d'altres plataformes de comunicació i producció de continguts.

Una directriu bàsica per a totes aquestes iniciatives innovadores és, tanmateix, que les diferents eines i innovacions han d'estar al servei dels objectius de l'assignatura o del màster en conjunt.

6.1.3. Les pràctiques professionals

L'assignatura Pràctiques professionals consta de 5 ECTS, que equivalen a una dedicació de 125 hores. La distribució d'hores és com segueix: 95 hores per a fer les tasques assignades en el projecte que es porten a terme en el centre de pràctiques, 15 hores per a redactar un informe i 15 hores per a fer la memòria. L'estudiant fa les pràctiques en organismes i entitats on la funció de la gestió estratègica de la informació i del coneixement està identificada. Sovint aquestes organitzacions estan relacionades amb l'àmbit de treball de l'estudiant, però no sempre.

L'assignatura té com a objectiu integrar coneixements, procediments i valors adaptats a problemes reals concrets, per la qual cosa les pràctiques són una peça clau en el desenvolupament de les competències de l'estudiant. Complementen la formació de l'estudiant en la identificació i l'ús estratègic de la informació i el coneixement en les organitzacions, des d'una visió transversal, i tenint en compte el context i els interessos de l'estudiant en tres sentits: l'orientació professional de l'estudiant, la seva àrea d'interès per a especialitzar-se, i el seu lloc de residència.

L'estudiant disposa d'un blog a l'aula de l'assignatura, en el qual hi ha informació general sobre els rols formatius que intervenen en les pràctiques, les plantilles de documents per a recollir la informació durant la realització de les pràctiques, i les plantilles per a fer-ne la memòria i l'informe. A més, l'estudiant, abans de matricular-se'n, disposa d'un document informatiu de com s'organitzen les pràctiques i la seva avaluació. Igualment, a l'aula els estudiants tenen un espai per a compartir entre ells dubtes o experiències vinculades amb les pràctiques.

El procediment que se segueix per a identificar el lloc de les pràctiques i definir les tasques és el següent: un cop l'estudiant manifesta l'interès de matricular-se de l'assignatura mitjançant el tutor, el professor de l'assignatura contacta amb l'estudiant, sigui per via del correu electrònic o verbalment (per telèfon o per Skype), per conèixer el seu context personal i la disponibilitat d'horaris per tal de concretar les pràctiques en una organització. Amb la informació extreta en el primer contacte, el PRA de l'assignatura cerca una organització entre les existents a la borsa de pràctiques, o bé entre les que hi ha recollides en diferents directoris empresarials de diversos sectors.

Un cop s'ha triat una organització, s'hi contacta i s'hi identifica un tutor, d'acord amb un seguit de criteris que assegurin que pot exercir la funció de supervisió de l'estudiant. De manera conjunta es dissenya un projecte docent en què es detallen els horaris i les tasques que l'estudiant haurà de fer en un període que abasti 100 hores. Aquestes tasques estan associades a processos de gestió estratègica de la informació i del coneixement ja existents dins de l'organització, o bé són noves tasques acordades amb l'organització. La distribució d'aquestes hores al llarg del semestre i el calendari concret de les pràctiques els organitza l'estudiant en coordinació amb el tutor de l'organització on farà les pràctiques. Tots aquests detalls queden recollits en un conveni signat pel centre de pràctiques i per la Universitat.

Per a resoldre els dubtes, durant el període de pràctiques l'estudiant està acompanyat sempre pel tutor del centre on fa i per un professor de la UOC. Diàriament, l'estudiant recull les seves impressions en un diari, que li serveix de base per a redactar posteriorment l'informe i la memòria de les pràctiques, mitjançant els quals el professor l'avalua.

6.1.4. El Treball final de màster (TFM)

Com s'especifica a la memòria, el màster de Gestió estratègica de la informació i el coneixement en les organitzacions consta de dos itineraris diferents: l'itinerari de recerca i el professionalitzador. La naturalesa diferent d'aquests dos itineraris pel que fa als objectius i les competències que cal assolir, fa que el TFM es vehiculi per mitjà de dues assignatures diferents: el TFM de recerca i el TFM professionalitzador.

Per a dur a terme amb èxit el TFM de recerca s'aconsella haver cursat l'assignatura Gestió d'informació per a la recerca i haver cursat abans almenys una de les assignatures de tècniques d'investigació: Metodologies de recerca qualitativa o Metodologies de recerca quantitativa. Un cop s'han matriculat, els estudiants tenen accés a un document en el qual l'equip de professorat del màster proposa possibles temes de treball dins de les seves línies de recerca. A les propostes es detalla un títol genèric, el professor o professors responsables de la proposta, una descripció del possible treball, els requisits previs del possible estudiant i una mostra de la bibliografia més rellevant del tema. En cas que hi hagi algun estudiant que proposi fer algun treball que no consti al catàleg dels que s'ofereixen, el PRA del TFM de recerca en valora la idoneïtat i, si escau, es designa el professor més indicat per a dirigir-lo.

En el cas del TFM professionalitzador, no hi ha requeriments de coneixements específics previs, però en alguns casos, i depenent de la naturalesa del TFM que s'hagi de realitzar, s'aconsella haver cursat assignatures com Gestió de projectes o Emprenedoria. En aquest cas, i a causa de la varietat de temes possibles del TFM professionalitzador i dels interessos de l'estudiant, és aquest qui proposa un tema. Un cop es fa la matrícula, l'estudiant disposa d'uns quants dies per a fer una proposta de treball, especificant les raons del seu interès i els seus coneixements i experiència previs en el tema. Després de valorar aquestes propostes i, si escau, acabar-les de perfilar amb l'estudiant, el PRA del TFM professionalitzador fa l'assignació del director del treball entre el professorat i els col·laboradors docents, segons l'adequació de la seva expertesa a la proposta i la disponibilitat que tinguin.

Tots els estudiants matriculats del TFM, a més de disposar dels responsables de l'assignatura i dels directors dels treballs, tenen una aula per a gestionar les tasques que cal dur a terme (posar i rebre la informació) i trobar les directrius del treball (pla docent, PAC, materials, etc.), a més de la temporalització de les diferents tasques que caldrà fer. L'estudiant, tant si ha rebut formació prèvia en assignatures cursades anteriorment com si no, rep diversos documents per a aprendre a «fer» un TFM. A més, rep l'assessorament, des de bon començament, del director del TFM. Tots els directors del TFM de recerca són doctors i tenen experiència en recerca en l'àrea de coneixement en la qual dirigeixen el TFM, i els directors del TFM professionalitzador són acadèmics o professionals reconeguts en el tema.

Es preveuen tres lliuraments parcials al llarg del semestre. El primer lliurament és la planificació que l'estudiant proposa de la feina del TFM, el segon és un primer esborrany del TFM que ha de contenir almenys la primera part del treball (introducció, plantejament, revisió de literatura, preguntes de recerca, metodologia, etc.), i el tercer és el lliurament final del TFM definitiu. Tot i que els estudiants reben el retorn de cadascun dels lliuraments, s'avalua només el lliurament final. Els tres lliuraments estan especificats com a activitats a l'aula, la qual cosa garanteix l'acompliment dels terminis i la formalització del lliurament i del retorn rebut. A més, l'estudiant té accés directe a la bústia personal del director, que es compromet a donar una resposta a la consulta en menys de 48 hores.

L'avaluació del TFM, en les dues modalitats de TFM, la fa un comitè d'avaluació format pel director del treball i dos avaluadors més designats entre l'equip de professorat i col·laboradors docents. Els avaluadors han d'omplir un informe d'avaluació amb la proposta de nota. Aquest document defineix clarament els diferents àmbits que s'avaluen del TFM i ofereix un conjunt de pautes que configuren els criteris d'avaluació. L'avaluació posa una atenció especial en l'estructura i els aspectes formals del treball, en la metodologia, en el valor de les aportacions, en el tractament de la informació i les dades, i en altres consideracions depenent de l'orientació i el tipus de treball.

Les dimensions de l'avaluació (criteris) que tenen en compte el director al llarg de l'acompanyament i els avaluadors del resultat garanteixen, especialment, la consecució de les competències bàsiques, generals i transversals del TFM; en el cas de les competències específiques, en queda garantit l'assoliment pel mateix enfocament (i temàtica) del treball. Pensem que els treballs que s'han fet fins ara, fins i tot els que tenen les qualificacions més baixes del conjunt, són de qualitat i són adequats al nivell formatiu requerit en el MECES.

Després d'analitzar la docència del TFM durant el primer semestre en el qual es va oferir (primer semestre del curs 2015-2016), es va considerar que calia intensificar la contribució del TFM en l'assoliment de les competències transversals relacionades amb les habilitats de comunicació. Per això es va decidir que el lliurament final del TFM constaria de dos documents, el treball escrit pròpiament dit i una presentació audiovisual de 10 minuts amb els aspectes principals del TFM. Aquesta presentació s'avalua i representa un 20% de la nota. En cas que algun dels membres del comitè d'avaluació després de la presentació vulgui fer alguna pregunta, ho pot fer i l'estudiant ha de respondre en un termini de 48 hores. Un cop el comitè ha establert la qualificació, aquesta es fa arribar a l'estudiant juntament amb el retorn que el comitè acordi.

6.2. El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge volguts i és públic.

Pel que fa a l'avaluació, l'estudiant disposa en el pla docent de tota la informació sobre la tipologia de l'avaluació contínua (AC) i el tipus de prova d'avaluació contínua (PAC) que hi ha en cada assignatura del màster. En la presentació de les PAC que es fa dins de l'aula (l'aula UOC està centrada en l'activitat que es duu a terme al llarg del semestre) es fan constar els criteris de l'AC de cada una de les PAC. El sistema d'avaluació és públic i amb un nivell d'exigència adequat. Per exemple, en el cas de l'assignatura Gestió estratègica del coneixement, dues de les tres proves que s'avaluen tenen elements públics i d'elaboració progressiva, per mitjà d'aportacions a l'espai de debat, tant d'elements originals com de comentaris de les intervencions dels companys. Això afavoreix la comparació, la incorporació d'idees i recursos dels altres companys, i una exigència creixent de superació i millora (estructuració dels comentaris, expressió escrita, capacitat de crítica constructiva, gestió dels debats i intervenció en aquests, etc.).

Com ja s'ha dit, la presentació de les PAC a l'aula incorpora els criteris d'avaluació. El professor dissenya els exercicis tenint en compte els objectius i les competències implicades i el sistema de retorn permet que l'estudiant tingui un retorn personalitzat respecte al grau d'assoliment.

6.3. Els valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques de la titulació.

Les taxes de rendiment i d'èxit de les assignatures del màster són molt bones. El curs 2014-2015 totes les assignatures estan per sobre del 80% de rendiment excepte una (Gestió d'informació per a la recerca), que està al 60%. La taxa d'èxit arriba al 100%. Això posa de manifest els resultats excel·lents del sistema d'avaluació contínua, que és el del màster. Certament, aquest model demana una implicació molt alta per part de l'estudiant (i del professor) i una dedicació contínua.

Pel que fa a la valoració dels estudiants, els resultats de les enquestes són força encoratjadors. La satisfacció global està per sobre del 80% en els anys dels quals disposem de dades (2013-2014 i 2014-2015). I en tots els aspectes concrets valorats específicament (pla d'estudis, orientació del pla d'estudis, aplicabilitat del pla d'estudis), la satisfacció està per sobre del 70%.

Quant a les assignatures, de les 11 sobre les quals tenim dades, totes tenen una satisfacció global per sobre del 70% excepte 3: Emprenedoria (25%), Estratègia i organització (50%) i Metodologies de recerca qualitativa (50%). Per la banda alta, 5 assignatures estan per sobre del 85%. En el cas de les 3 assignatures amb satisfacció més baixa, se n'han analitzat les causes i s'està treballant per a millorar-les. Emprenedoria es va concebre com una assignatura molt oberta i basada en la proactivitat amb el propòsit de fomentar la iniciativa dels estudiants, cosa que sembla que no ha estat gaire ben rebuda. Per això aquest curs s'està replantejant. En el cas d'Estratègia i organització sembla que el problema principal era l'acció de la col·laboradora docent i s'ha decidit substituir-la aquest curs. Finalment, a Metodologies de recerca qualitativa s'estan introduint canvis en els materials i recursos.

Un punt de millora que es va detectar a partir de les enquestes del curs 2013-2014 és la satisfacció general dels estudiants amb l'acció tutorial, que estava al 33%. Després d'algunes accions de millora es va observar una tendència positiva el curs 2014-2015 fins al 45%, però es continuarà treballant fins a aconseguir un nivell més alt de satisfacció.

Pel que fa a l'abandonament (al qual ens hem referit abans, al punt 1.3, amb relació a les taxes de rendiment), encara no hi ha dades rellevants a causa del poc temps de funcionament del màster. L'única dada de què disposem apunta un 21% d'abandonament pel que fa a la primera cohort, la del curs 2013-2014, però caldran més dades en futurs semestres per a poder valorar la tendència d'aquest factor.

D'altra banda, les taxes de graduació tampoc no són significatives, atès que els primers 6 graduats del màster s'han titulat el primer semestre del curs 2015-2016, provinents de les cohorts 2013-2014 i 2014-2015.

6.4. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques de la titulació.

Amb relació a aquest punt disposem encara de poques dades per a poder extreure'n conclusions. Estarem molt atents a les pròximes publicacions de dades sobre aquesta qüestió. En les dades de què disposem per a aquest informe, el nombre de graduats és de 6. Sí que cal fer notar, perquè és una característica general de la UOC, que el 88,8% dels estudiants de màster han compatibilitzat els estudis amb una feina. Aquesta característica es manté en el màster de Gestió estratègica de la informació i el coneixement en les organitzacions i fa pensar que els indicadors d'inserció laboral dels futurs graduats seran alts. Tanmateix, està previst obtenir en el futur dades sobre aquest aspecte, i especialment sobre la millora professional dels graduats un cop finalitzats els estudis. Concretament, a final d'aquest curs els graduats rebran l'enquesta de la UOC que s'envia a tots els estudiants en el curs en què han acabat els estudis.

5. Valoració final i propostes de millora

5.1. Valoració final

Els programes immersos en aquest procés responen al nivell formatiu requerit en el MECES, tal com ja es va confirmar en el moment de la verificació. D'altra banda, la informació pública ha anat millorant en els últims semestres fins a assolir uns nivells adequats.

El centre disposa d'un sistema de garantia interna de qualitat (SGIQ) que dona resposta a la majoria dels processos implicats en l'activitat docent i de serveis de la Universitat. Tal com s'ha indicat a l'estàndard 3, el SGIQ es completarà amb la informació referent al procés de seguiment i d'acreditació.

El personal docent té un nivell de qualificació acadèmica adequat i un perfil suficientment especialitzat que garanteixen la qualitat de l'activitat docent. Els serveis de suport a l'aprenentatge són eficients i sempre són objecte de valoració i millora contínua.

Cal destacar que les titulacions objecte d'acreditació s'han desplegat d'acord amb les previsions contingudes en les memòries de verificació corresponents i en general els seus indicadors, en especial les dades de rendiment acadèmic i de satisfacció, són positius i adequats al que s'espera.

A banda de les accions de millora concretes especificades més endavant, totes les titulacions són objecte d'un procés natural de millora contínua mitjançant un procés de seguiment, de manera que cada curs es revisen els indicadors més rellevants de cada titulació.

5.2. Propostes de millora

Estàndard	Àmbit de millora	Punt feble detectat	Identificació de la causa	Abast	Objectiu que es vol assolir	Acció proposada	Termini	Indicador de seguiment	Responsable	Implica una modificació de la memòria verificada
6	Recursos d'aprenentatge	Baixa valoració d'alguns recursos d'aprenentatge	No actualització d'alguns continguts i formats i escassa implantació de formats alternatius al text	Estudis	Ampliar el catàleg de recursos d'aprenentatge i innovadors	Disseny i desenvolupament de materials nous Intensificació en l'ús de materials oberts (per via de la Biblioteca)	2016-2017	Creixement del nombre de recursos innovadors i de l'ús de recursos oberts	Direccions de programa	No
6	Grups d'interès	Poca estructura de les relacions amb grups d'interès d'expertesa	No s'han dut a terme accions per a estructurar les relacions	Estudis	Estructura sòlida de relacions amb referents de prestigi dels sectors ocupadors	Creació d'un consell assessor dels Estudis	2018-2019	Creació del Consell	Direcció d'Estudis	No
6	Pràctiques	L'oferta de pràctiques no sempre dona resposta a necessitats derivades de la distribució territorial dels estudiants	Poca implantació d'empreses amb disponibilitat a oferir pràctiques a estudiants en algunes zones	Estudis	Increment del nombre d'empreses col·laboradores en zones on ara no n'hi ha	Localitzar empreses col·laboradores i plantejar convenis de pràctiques	2017-2018	Convenis amb empreses	Direccions de programa Direcció d'Estudis Màger de programa	No
1	Abandonament	Alta taxa d'abandonament els primers semestres de les titulacions de grau	Dificultat d'adaptació d'alguns estudiants al procés d'aprenentatge de la UOC	Grau de Comunicació Grau d'Informació i Documentació	Reduir l'abandonament	Pla d'acció	2017-2018	Reducció de l'abandonament	Direccions de programa	No

1	Abandonament	Incipient taxa d'abandonament en el programa del màster universitari GEICO	Vigilar un possible desequilibri entre expectatives de l'estudiant, exigència acadèmica de la titulació i continguts formatius	Màster universitari GEICO	Reduir l'abandonament	Estudi del perfil dels estudiants per tal de detectar possibles desajustaments entre expectatives, exigència i continguts formatius	2016-2017	Informe de l'estudi	Direcció de programa	No
1	Estudiants	Baixada del nombre d'estudiants en el grau d'Informació i Documentació en el curs 2013-2014	Múltiples: situació econòmica, canvis en els perfils professionals	Grau d'Informació i Documentació	Increment del nombre d'estudiants matriculats	Pla de presència a les xarxes socials amb continguts rellevants Visibilitat i difusió al territori	2016-2017	Informe d'accions	Direcció de programa Màner de programa	No

5.3. Seguiment del Pla de millora del curs 2013-2014

Grau de Comunicació

En l'Informe de seguiment del curs 2013-2014 es van proposar un conjunt d'accions de millora que s'han anat implantat de manera progressiva. Algunes d'aquestes accions van implicar un procés de modificació de la memòria, com ara la regulació dels mecanismes de reconeixement acadèmic de l'experiència professional (RAEP) o el tràmit d'adaptació a l'EEES que facilita el pas al grau d'estudiants de les llicenciatures de Publicitat i Relacions Públiques i de Comunicació Audiovisual. Una altra acció de millora destacada (implantada el febrer del 2016) ha estat la separació del Pràcticum i del Treball final de grau en dues assignatures independents, canvi que intenta aportar més flexibilitat en la gestió i més qualitat acadèmica en el conjunt del pla d'estudis. Així mateix, altres qüestions clau relacionades amb la qualitat de la docència, com ara la qualitat del retorn, la reducció i prevenció de l'abandonament —detallades en diferents apartats d'aquest informe— també es van incorporar a les accions de millora que hem esmentat.

Grau d'Informació i Documentació

En l'Informe de seguiment del curs 2013-2014 es van indicar un conjunt d'accions de millora que s'havien d'implantar els anys següents. La major part de les accions s'han pres en consideració i s'han descrit en els apartats corresponents al grau d'Informació i Documentació. Aquestes accions anaven lligades principalment a aspectes relacionats amb l'estructura de les pràctiques i el TFG (estructura nova per via de Modifica), regulació dels mecanismes de reconeixement de l'experiència professional (s'ha canviat per via de Modifica), adaptació dels estudiants de la llicenciatura de Documentació (s'ha canviat per via de Modifica), i també alguns aspectes relatius a la xifra d'estudiants matriculats (àmbit que s'esmenta en el punt 1, que es continua treballant), i els relacionats amb la satisfacció i l'abandonament esmentats en diferents apartats de l'informe sobre el grau d'Informació i Documentació.

Màster universitari de Gestió estratègica de la informació i el coneixement en les organitzacions

El màster universitari de Gestió estratègica de la informació i el coneixement en les organitzacions no ha tingut cap informe de seguiment fins ara, atès que es va desplegar el segon semestre del curs 2013-2014.